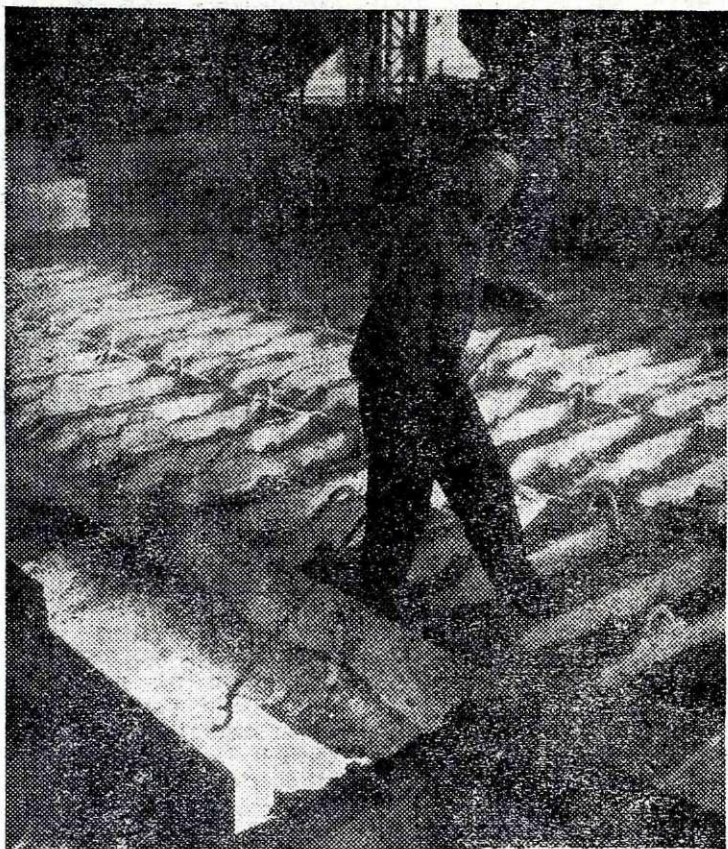

Jesenice, 6. avgusta 1971

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vari — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železara«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Sodelavci na plavžih so v juliju proizvedli 13.124 ton grodlja in se zelo približali planski obveznosti

OBVESTILO ČLANOM DELOVNE SKUPNOSTI

Ker je 14. avgusta prosta sobota in večina zaposlenih ne dela, bi moralo biti izplačilo osebnega dohodka že v petek, 13. t. m. To pa pomeni, da bi morali denarna sredstva zbrati že do srede, 11. t. m., da bi lahko pravočasno izvršili paketiranje denarja. To pa iz objektivnih razlogov nikakor ni mogoče.

Prosimo vse člane delovne skupnosti, da vzamejo to informacijo z razumevanjem na znanje oziroma da bo izplačilni dan za Železarno izjemoma v ponedeljek, 16. avgusta.

Zaradi splošno znane nelikvidnosti in težav pri preskrbi potrebnih denarnih sredstev za osebni dohodek, predstavlja to skoraj vsak mesec svojvrsten problem. Proste sobote in nedelje na dan izplačila osebnega dohodka pa nam povzročajo še dodatne težave.

Inž. Stanko Čop šef talilnic o akcijskem programu

Akcijski program: izvršitev planskih proizvodnih nalog

Za današnji razgovor smo prosili šefa delovne enote talilnic dip. inž. Stanka ČOPA, da nam pove nekaj o akcijskem programu talilnic kot sestavnem delu akcijskega programa Železarne.

in delovnim skupinam, ki so ga obravnavali v posameznostih in dovolj konkretno, vsak iz svojega aspekta. V bistvu je naš akcijski program: izvrševanje proizvodnih in finančnih planskih obveznosti. Ob sprejetih akcijskih programih, tako v naši delovni enoti kot v drugih enotah in službah, bi bilo prav, da bi zasledovali kdo je bil pri uresničevanju akcijskih programov najbolj uspešen in kdo je odstopal ter zakaj.

Pri oblikovanju novega akcijskega programa smo izhajali iz analitične ocene dosežanega dela in na osnovi tega izoblikovali boljši, popolnejši sistem. Pri tem pa poudarjam, da smo pri izvrševanju svojega akcijskega pro-

(Nadalj. na 2. str.)

UREDNIŠTVO: Samoupravni organi vaše delovne enote in obratov so med prvimi obravnavali akcijski program in ga konkretizirali za vaše obrate. Ali bi nam lahko kaj več povedali o konkretnih nalogah, ki ste jih vnesli v vaš program.

Inž. STANKO ČOP: Že takoj moram povedati, da smo na seji sveta delovne enote ponovno obravnavali akcijski program, ker smo prvega sprejeli že v začetku tega leta. Zaradi spremenjenih pogojev smo izdelali novega in ga posredovali v razpravo obratovodstvom

V juliju doslej največja proizvodnja v valjarni žice

Valjarna žice je eden izmed ključnih obratov naše Železarne, ker oskrbuje z valjano žico žičarno in prek nje žebljarno ter elektroodni obrat. Znano je, da smo imeli v tem obratu v preteklosti precej težave, saj zaradi prevelikega števila zastojev nismo vedno uspeli obratovati tako kot bi morali.

V mesecu juliju je dosegla valjarna žice do sedaj najvišjo proizvodnjo. Zato je prav, da ob tem uspehu čestitamo delovnemu kolektivu in istočasno nekoliko podrobneje pogledamo potek obratovanja v letošnjem letu. Za

boljšo ilustracijo in nazornejši pregled prikazujemo to tudi grafično.

Iz diagrama št. 1 je razvidno kako je potekala proizvodnja v posameznih mesecih letošnjega leta. Od januarja do marca se je postopno dvi-

gnila in dosegla 9,099 ton. V aprilu je proizvodnja nekoliko padla, in sicer zaradi težav z ogrevno pečjo. V mesecu maju so se težave s pečjo nadaljevale in v drugi polovici meseca smo pričeli z generalnim remontom, zato je proizvodnja zelo nizka.

V začetku junija smo končali z remontom in proizvodnja se je v primerjavi z majem povečala. Do sedaj najvišjo proizvodnjo 9.243 ton pa smo dosegli v mesecu juliju.

V diagramu št. 2 so prikazani skupni zastoji v letošnjem letu po posameznih mesecih. Poprečno število zastojev v letu 1970 je bilo 48,1%. Diagram nam pove, da smo v mesecu februarju in marcu znižali te zastoje na 44,2%, medtem ko so v aprilu in maju zaradi težav s pečjo ponovno padli na 41,9% in v juliju smo dosegli do sedaj najmanjše zastoje in sicer 40,6%.

Iz diagramov št. 3, 4, 5 in 6 vidimo, kako so se v prvih sedmih mesecih letošnjega le-

(Nadalj. na 2. str.)

Julij — zelo uspešen za plavžarje

Na novi aglomeraciji so v preteklem mesecu proizvedli 17.250 ton sintra, kar od septembra lani, ko so začeli obratovati, pomeni največjo proizvodnjo.

Izredno lep rezultat so dosegli tudi sodelavci na plavžih, ki so proizvedli 13.124 ton grodlja. To je drugič — marca 1970 — 13.314 ton — da so presegli količino 13.000 ton grodlja v enem mesecu. Dosežena proizvodnja je le 76 ton izpod mesečne planirane količine.

Sodelavcem na aglomeraciji in plavžih čestitamo in jim želimo še več takih delovnih uspehov.

Gradivo za javno razpravo!

V zvezi s sklepom delavskega sveta Železarne z dne 30. julija 1971, da se reorganizira komercialni sektor v tem smislu, da se prodajni oddelek izloči in postane samostojen sektor prodaje, nabavni oddelek pa se z vsemi svojimi pristojnostmi vključi v sektor za proizvodnjo ter s sklepom delavskega sveta Železarne z iste seje, da se v tovarni ustanovi funkcija pomočnika glavnega direktorja za ekonomska vprašanja, je treba spremeniti in dopolniti nekaj členov našega statuta. V ta namen objavljamo v tej številki predlog sprememb statuta za javno razpravo, ki bo potekala v delovni skupnosti naše tovarne do 3. septembra 1971. Dolžnost vodij delovnih skupin je, da na sestankih svojih skupin, ki bodo v tem času predlog obravnavajo in pripombe vpišejo v zapisnik. Ostali člani delovne skupnosti Železarne ali službe lahko svoje pripombe dostavijo tajništvu organov samoupravljanja najkasneje do 3. septembra 1971.

»Vsak korak naprej je odvisen od ljudi, od njihove sposobnosti«

Te dni smo prejeli iz tiska celotno gradivo drugega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, ki obravnava vsa področja družbenega življenja in dela ter nadaljnji razvoj samoupravljanja kot družbenega sistema. S tem je dana tudi možnost, da se temeljito spoznajo s tem gradivom in sprejetimi stališči predvsem vsi dejavniki, ki sodelujejo pri oblikovanju našega nadaljnjega družbenega razvoja oziroma samoupravljanja v sami železarni. Najbolj učinkovita oblika bi bila, da se v podjetju formirajo delovne skupine sestavljene iz predstavnikov samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij in iz aspekta sprejetih stališč in dogovorov na kongresu proučijo stanje na posameznih področjih v podjetju in predložijo konkretne akcijske programe za nadaljnji razvoj. Le tako bodo sprejeta stališča in načela kongresa prehajala v prakso in vsakodnevno življenje. Sicer se nam znova lahko zgodi, da bo mnogo tega ostalo na papirju in da bomo laično in nepolitično presojali ali ocenjevali stvari, pojave in gibanja, ki so v gradivu jasno opredeljena. Pri tem ne mislim na dogmatično presajanje besed, ampak stališč in duha kongresa v našo vsakodnevno prakso. V tem pogledu pa bo potrebno trajno izpopolnjevanje naše samoupravne dokumente, našo prakso, predvsem pa našo miselnost, ki je mnogokrat povsem nasprotna idejno-političnim izhodiščem našega nadaljnjega razvoja samoupravne socialistične družbe. Mnogo besed, konfliktov, nesporazumov in drugega bi odpadlo, če bi poznali ta izhodišča in skozi njih presojali in ocenjevali posamezne pojave, sklepe, ukrepe, stališča, delo in drugo.

Izmed mnogih bogatih misli, izrečenih na II. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije v Sarajevu, mi ob tem razmišljanju vedno znova prihaja pred oči misel Edvarda Kardelja, ki pravi: »V zgodovini se nič ne dogaja samo po sebi. Vsak korak naprej je odvisen od ljudi, od njihove sposobnosti, da na sleherni stopnji družbenega razvoja spoznajo dejanske probleme, da odkrijejo prave možnosti za njihovo razreševanje ter da se znajo boriti za uresničevanje teh možnosti in takih rešitev.« Seveda pa ta sposobnost ni dana sama od sebe, ampak je v prvi vrsti dolžnost in odgovornost tako imenovanih subjektivnih sil socializma — Zveze komunistov in drugih organiziranih sil socialistične in revolucionarne družbene zavesti, da te sposobnosti razvijajo in jih pospešujejo. Še toliko bolj, ker v mnogih glavih prevladuje še mišljenje, da so za usmerjanje nadaljnjega razvoja poklicani le nekateri. Le-ti kljub temu, da formalno priznavajo samoupravljanje, delavski razred še vedno gledajo kot delovno silo, ki naj le izvršuje in uboga. Da delavski razred ni zrel, da bi usmerjal korake naprej, hkrati pa odklanjajo vsako obliko ali prizadevanja, da se delavca usposobi za to, da se bo sam neposredno angažiral pri uresničevanju načel samoupravljanja, demokratičnosti, solidarnosti in humanizma. Taki ljudje tudi nečejo, ali niso sposobni dometi, da je naš nadaljnji materialni in kulturni napredek tako skupnosti, kot vsakega posameznika, odvisen od izobraženosti in kulturno-estetske osveščenosti delovnih ljudi. Da če hočemo modernizirati proizvodnjo in uvajati sodobno proizvodnjo, da moramo vsestransko razvijati svobodno osebnost delavca kot ustvarjalca in upravljalca. To pa pomeni dvigati njegovo družbeno zavest, njegovo izobraženost in kultiviranost. To pa ne bomo dosegli s proklamacijami, gesli in političnimi parolami, ampak s konkretno akcijo, z integracijo izobraževanja in prosvetljevanja oziroma kultiviranja z drugimi področji družbenega dela.

Izobraževanje in usposabljanje za funkcije dela in samoupravljanja mora ravno zaradi tega postati sestavni del enostavne in razširjene reprodukcije. Sorazmerno z vlaganjem sredstev za obnavljanje in razširjanje proizvodnje, so potrebna vlaganja za izobraževanje tako bodočih kadrov, kot že zaposlenih proizvajalcev in drugih delavcev. To mora postati sestavni del splošne razvojne politike železarne. Seveda pa je pri tem potrebno široko pojmovanje izobraževanja in upoštevanje pestrosti oblik, ki zasledujejo te smotre.

Ko razmišljamo kako čim bolj učinkovito presajati načela, stališča in spoznanja drugega kongresa samoupravljalcev v vsakodnevno prakso, se nam nehotе vsiljuje misel, da je ravno pri vprašanju izobraževanja in kultiviranja delovnih ljudi, največja praznina in največ formalizma, ali celo zavestnega ali podzavestnega podcenjevanja. Še vedno nečemo, ali nismo sposobni osvojiti spoznanja, da bodo vsi procesi pri razvijanju družbeno-ekonomskih odnosov, kot pri izpopolnjevanju materialnih pogojev dela, uspešni le tedaj, če bo njihov nosilec delovni človek, ki neposredno upravlja in odloča o rezultatih svojega dela. Doseči to, pa pomeni neprestani boj za dvig izobrazbene in kulturne ravni delovnih ljudi.

Akcijski program: ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

grama res vezani na razne druge dejavnike okrog sebe, vendar pa so se v teh razpravah še vedno pojavljala posamezna mnenja, ki so bolj poudarjala vlogo in naloge zunanjih dejavnikov, manj pa lastna notranja prizadevanja. Akcijske programe pa bomo uresničevali le, če bo vsak dosledno izvrševal svoj akcijski program.

UREDNIŠTVO: Kakšni so realni izgledi, da v drugem polletju zmanjšate planski zaostanek iz prvega polletja

Inž. STANKO ČOP: Za plavž in martinarno so realni izgledi, da precej nadoknadimo planski zaostanek iz I. polletja, med tem, ko bomo za elektrojeklarno in ostale obrate zadovoljni, če bodo uresničevali planske naloge za drugo polletje. Seveda pa je pogoj za to: dosledno izvrševanje sprejetega akcijskega programa v delovni enoti oziroma tovarni in v vseh oddelkih in službah, ki skrbijo za posluževanje naših obratov. Če v teh tehnološki verigi zataji samo en člen je že v nevarnosti končna rea-

lizacija akcijskega programa. Ravno zato pa bo potrebna zavzetost in doslednost vseh služb in obratov, ki so vpleteni v to tehnološko verigo.

UREDNIŠTVO: Zmanjševanje režijskih stroškov je ena stalnih postavk v prizadevanjih vsake proizvodnje. Kakšni so izgledi za zmanjševanje le-teh v vaših obratih?

Inž. STANKO ČOP: Nikjer in nikoli ni mogoče trditi, da delamo tako v pogledu porabe surovin, izbire naprav in racionalne zaposlitve delavcev dokončno in maksimalno ekonomično oziroma optimalno, kot pravimo. Vedno se da še nekaj prihraniti in izboljšati. Naša osnovna naloga je dosledno izvrševati sprejete normative porabe surovin in drugih materialov ter energije. Ker pa so vmes nastopile podražitve, je seveda naše stremljenje, da še kaj prihranimo in oblažimo podražitve. Tehniki vedno stremimo za tem, da specifične porabe vedno zmanjšujemo, predvsem tiste s katerimi se lahko primerjamo med seboj doma ali v inozemstvu.

V tem pogledu smo dosegli že nekaj pomembnih uspehov, tako na primer pri zmanjšanju porabe ognjevzdržne opeke pri ponvicih v obeh jeklarnah, zmanjšali porabo elektrod in električnega toka v elektrojeklarni. To so tri režijske postavke, ki smo jih že več let želeli zmanjšati pa nam je uspelo šele letos. S tem želimo samo poudariti, da je z vztrajnim in doslednim delom mogoče dosegati boljše ekonomsko poslovanje. Konkurenca v svetu namreč narekuje stalne izboljšave in optimalne rešitve v tem pogledu. Mi moramo temu slediti. Včasih ne moremo v korak s svetom zaradi naših pogojev, včasih pa tudi zaradi naše miselnosti.

Jubilanti 50 - letniki

V mesecu avgustu so in bodo praznovali 50 let svojega življenja naslednji naši sodelavci: Ludvik NOČ, valjarna Bela — 1. avgusta, Alojz ŽUST, žičarna — 4. avgusta, Lovro MEGLIČ, kadroviski sektor — 7. avgusta, Lovro PRETNAR, UOS — 8. avgusta, Janez GASAR, hladna valjarna — 15. avgusta, Rok KOŠIR, žičarna — 16. avgusta, Ludvik PAGON, valjarna Bela — 20. avgusta, Danica SODJA, jeklovlek — 20. avgusta, Ludvik JENKO, splošni sektor — 20. avgusta, Janez STARMAN, hladna valjarna — 21. avgusta, Franc LOGAR, valjarna 2400 — 26. avgusta, Drago FINŽGAR, valjarna 2400 — 27. avgusta, Ivanka PRIMOŽIČ, GEŽ — 28. avgusta, Ivan PUC, fin. računski sektor — 29. avgusta in Marija BEDENE, strugarna valjev — 30. avgusta.

Vsem jubilentom naše iskrene čestitke!

V juliju doslej...

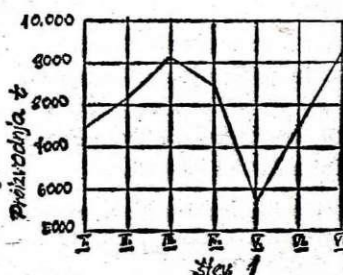
(Nadalj. s 1. strani)

ta gibale vrste zastojev. Na diagramu št. 3 so prikazani valjavniški zastoji in prestavljanja, na diagramu št. 4 mehanski, št. 5 elektro in št. 6 zastoji zaradi okvar na peči. Iz teh diagramov je razvidno, da bodo v bodoče še potni bni določeni napor, kajti naš cilj je doseči skupno število zastojev pod 40% obratovalnega časa. To pa pomeni za proizvodnjo 15% valjavniških zastojev in prestavljanja ter 5% zastojev zaradi rednih remontov. Ostalih 20% zastojev pa je treba razdeliti med mehanske in elektro zastoje ter ostale manjše, kot so slab material, pomanjkanje elektro energije, valjanje kvalitetnega materiala in podobno.

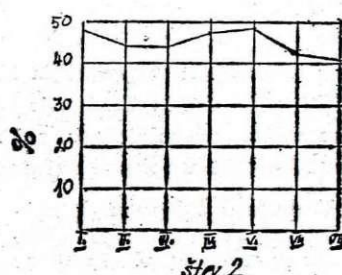
Če nam bo v prihodnjih mesecih uspelo držati takšno ali morda še nekoliko višjo proizvodnjo kot smo jo do-

segli v juliju ob zastojih, ki ne bodo presegali 40%, potem lahko realno računamo da bo valjarna žice svojo plansko zadolžitev v letošnjem letu izpolnila. S tem pa so dani tudi vsi pogoji za dobro preskrbo z vložnim materialom žičarni, žebeljarni in elektroodnemu obratu. Istočasno bomo pa tudi zagotovili našim kupcem naročene količine valjane žice.

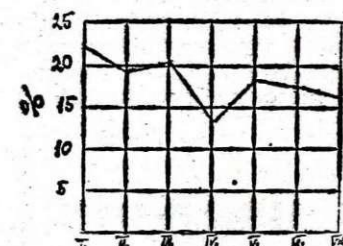
inž. Avgust Karba

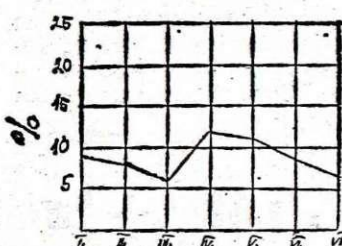
Štev. 1

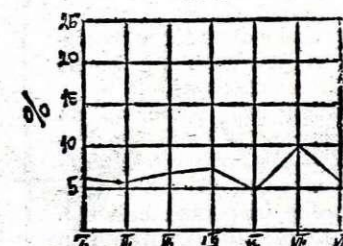
Štev. 2

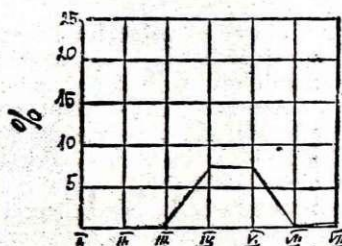
Štev. 3

Štev. 4

Štev. 5

Štev. 6

Popravek

V sestavku generalnega direktorja ZPSŽ Gregorja Klančnika USPEŠNO POLLETJE objavljenem na 3., 10. in 11. strani železarnja v petek 30. julija, prosimo bralce, da na 11. strani v drugi koloni v 27. vrstici popravijo stavek: »Porastle so tudi vezave naših obratnih sredstev v zalogah od 282 na 344,8 milijonov din.« Stavki bi se moral pravilno glasiti: »Porastle so tudi vezave naših obratnih sredstev v zalogah od 483 na 485 milijonov din.«

Izvršitev skupne in blagovne proizvodnje ter odprave v juliju 1971

Del. enota	Skupna proizvodnja			Blagovna proizvodnja			Odprava
	program	izvrš.	%	program	izvrš.	%	
Plavž	13.200	13.124	99,4				
SM jeklarna	27.000	25.608	94,8				
EI jeklarna	15.100	14.252	94,4				
Livarne	157	154	98,0	50	35	70,4	35
Šamotarna	1.500	1.500	100,0	300	606	201,9	606
TALILNICE:	56.957	54.638	95,9	350	641	183,1	641
Bluming-štekci	44.600	37.348	83,7	7.100	5.842	82,3	6.143
HOP	1.200	1.348	112,4	1.190	1.310	110,1	1.264
Valjarna žice	9.400	9.244	98,3	2.650	4.146	156,5	4.148
VALJARNA BELA:	55.200	47.940	86,8	10.940	11.298	103,3	11.555
Lahke proge	1.992	2.724	136,8	75	548		534
Valjarna 2400	8.890	8.634	97,1	8.840	8.545	96,7	8.174
Jeklovlek	1.600	1.030	64,4	1.600	1.030	64,4	1.287
VALJARNA JAVORNIK:	12.482	12.388	99,2	10.515	10.123	96,3	9.995
Hladna valjarna	2.300	2.275	98,9	2.270	2.230	98,2	2.170
Žičarna	5.000	4.499	90,0	3.075	2.831	92,1	2.768
Žebeljarna	880	860	97,8	875	859	98,1	867
Elektrode	1.150	1.079	93,9	1.145	1.075	93,9	1.114
Prašek	100	106	106,0	100	106	106,0	114
PREDELOVALNI OBRATI:	9.430	8.820	93,5	7.465	7.101	95,1	7.033
SKUPAJ:	134.069	123.786	92,3	29.270	29.163	99,6	29.224
Tuja pred. It.	500			500			
Tuja pred. HOP		38			38		
ZELEZARNA:	134.569	123.824	92,0	29.770	29.201	98,1	29.224

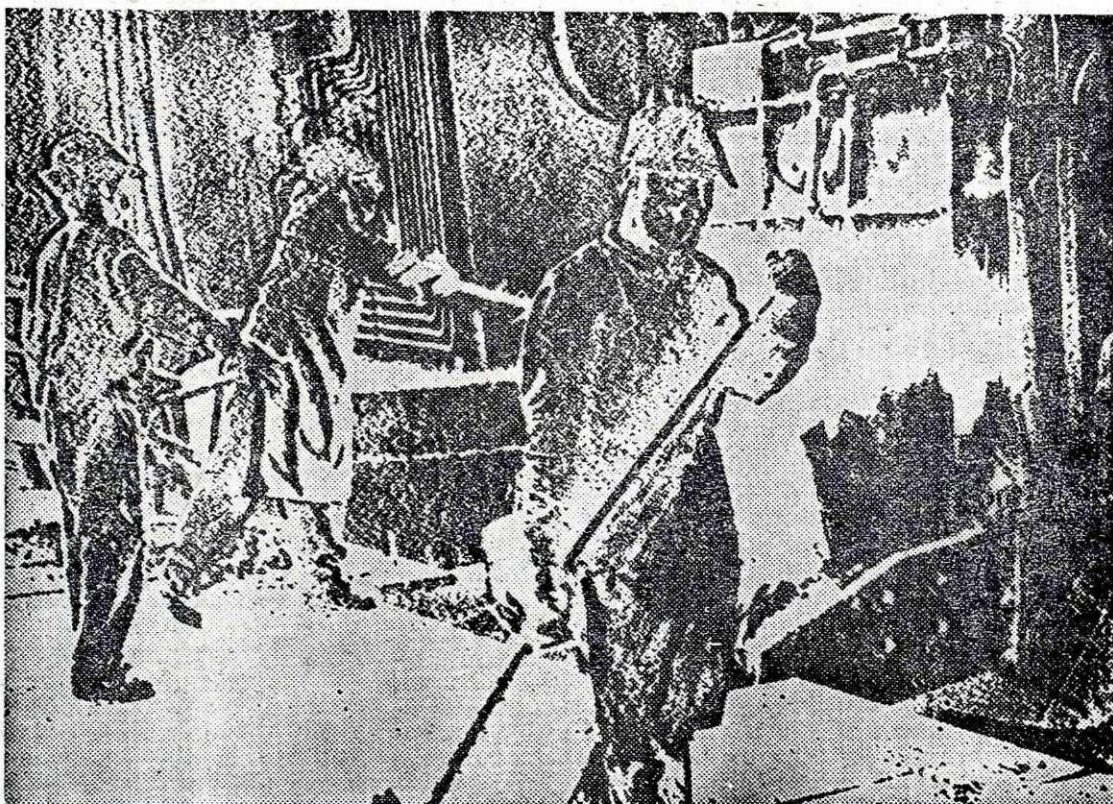
Blagovne proizvodnje za dom je bilo planirane 204 tone, izvršene pa 202 toni.

Mesec julij ni najslabši po rezultatih v tem letu kljub temu, da je bila odsotnost največja zaradi dopustov. V skupni proizvodnji smo letos dosegli slabše rezultate v januarju in maju, v blagovni proizvodnji smo bili boljši le v februarju, marcu in juniju, več kot v juliju pa smo odpravili samo marca in maja. Julij je po rezultatih blagovne proizvodnje in odprave boljši od poprečja I. polletja, če pa ga primerjamo z lanskim julijem, pa smo le-

tos dosegli v skupni 5000 ton večjo, v blagovni 1800 ton, ter pri odpravi 700 ton večjo proizvodnjo. Primarni obrati (talilnice) imajo zadovoljive pokazatelje zlasti še zato, ker bluming ni imel zadostnega odvzema surovega jekla, pa se mu je material celo nakoščil. Od sekundarnih obratov (valjarn), je najslabše uspel obrat bluminga, saj je skupne proizvodnje napravil 7000 ton manj. Pri tem imajo registriranih 100 ur zastojev

zaradi pomanjkanja temperature kot posledice remonta III. globinske peči. Terciarni obrati (obrti hladne predelave), bi morali imeti zaradi individualnega načina dela (v največjih primerih 1 delavec upravlja 1 stroj) verjetno kolektivne dopuste, da bi se izognili taki odsotnosti. Pretirana odsotnost poveča motnje, ker ni dobre tehnološke povezave.

(Nadalj. na 7. str.)

Silhuete naših delavcev — fotografika

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba

Telefon
v pisarni doma

SOBOTA, 7. avgusta:		
inž. Franc VICAR, predel. obrati	743	81572
NEDELJA, 8. avgusta:		
Bogomil HOMOVEC, teh. direktor	301	766
PONEDELJEK, 9. avgusta:		
Ciril ODLASEK, valj. Javornik	620	776
TOREK, 10. avgusta:		
inž. Božidar BARTELJ, valj. 2400	638	81453
SREDA, 11. avgusta:		
Jože KOSIR, transport	451	83022
ČETRTEK, 12. avgusta:		
inž. Miroslav NOČ, vodstvo vzdrž.	873	754
PETEK, 13. avgusta:		
Anton GROSELJ, valj. Bela	848	81410

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Personalne vesti

V mesecu juliju je bilo sprejetih v redno delovno razmerje 105 delavcev in uslužbencev, delovno razmerje pa je prenehalo 102 članom kolektiva.

STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI:

Marija ARH, 1915, elektrodni odd. — 23 let v ŽJ, Alojz BOZOVICAR, 1916, žičarna — 21 let v ŽJ, Matija ČUK, 1910, strojno vzdrževanje — 32 let v ŽJ, Franc KRALJ, 1913, strojno vzdrževanje — 33 let v ŽJ, Ivanka MRAK, 1915, jeklovlek — 23 let v ŽJ, Ludvik TROHA, 1908, martinarna — 33 let in pol v ŽJ, Tomaž TROP, 1915, lahka proga — 21 let v ŽJ, Teodor VISTER, 1915, livarna — 40 let v ŽJ in Jože ZBONTAR, 1912, strojne delavnice — 33 let in pol v ŽJ.

INVALIDSKO SO BILI UPOKOJENI:

Marta BERNARD, 1921, nabavni odd. — 26 let in pol v ŽJ, Alojz BOLČINA, 1917, nabavni odd. — 21 let in pol v ŽJ, Pavla DRAP, 1930, elektrodni odd. — 24 let v ŽJ in Jože ZVAB, 1920, valjarna Bela — 23 let v ŽJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj!

UMRLI:

Sašo SODJA, lahka proga — 11 let v ŽJ.
Svojcem naše iskreno sožalje!

IZKLJUČENI:

Leopold Arko, 1933, livarna, Dubravko Berger, 1950, martinarna, Sadik Bešić, 1952, strojno vzdrževanje, Milenko Cvijanović, 1952, valjarna Bela, Terezija Cepon, 1941, žebeljarna, Anton Delač, 1933, šamotarna, Živko Delovski, 1952, plavž, Bogdan Drekonja, 1953, jeklovlek, Drago Drekonja, 1955, jeklovlek, Marjan Družnik, 1940, elektrojeklarna, Husein Durić, 1948, šamotarna, Ismet Džambič, 1952, hladna valjarna, Milorad Džanič, 1947, plavž, Abduselan Džindič, 1953, valjarna Bela, Janez Gasar, 1948, žičarna, Jože Girandon, 1953, žebeljarna, Ismet Halilović, 1952, valjarna Bela, Šaban Hodžić, 1946, šamotarna, Ramo Husičić, 1950, plavž, Dragoje Ilić, 1955, transport, Nenad Ilić, 1954, valjarna Bela, Kiro Ilievski, 1949, valjarna Bela, Rasim Jahić, 1953, šamotarna, Vinko Jensterle, 1930, lahka proga, Pero Jurić, 1949, martinarna, Jeremija Karadžić, 1950, strojno vzdrževanje, Predrag Kovačević, 1945, elektrojeklarna, Staljeta Karadžić, 1949, plavž, Ciril Kleindienst, 1950, strojno vzdrževanje, Helena Klemenc, 1953, splošni sektor, Viljem Komat, 1929, valjarna Bela, Bogomir Kus, 1935, martinarna, Bojan Lenardič, 1952, valjarna 2400, Jovan Lukič, 1946, valjarna Bela, Ljube Mankov, 1952, jeklovlek, Muhamed Medić, 1944, transport, Tomislav Milenković, 1950, elektrojeklarna, Trajan Mitrov, 1953, plavž, Angel Nakov, 1943, šamotarna, Viktor Oblak, 1963, martinarna, Josip Pahek, 1949, strojno vzdrževanje, Mustafa Pečadžić, 1950, plavž, Jože Pezdarnik, 1940, hladna valjarna, Rudolf Ploh, 1947, transport, Jože Poljanec, 1943, transport, Rešad Popaja, 1947, martinarna, Miroslava Prešern, 1950, OTK, Drago Railić, 1950, elektrojeklarna, Peter Ramuš, 1938, strojno vzdrževanje, Peter Ribač, 1953, lahka proga, Gorgi Risfov, 1947, šamotarna, Salko Salihović, 1950, elektrojeklarna, Tone Simonović, 1950, valjarna Bela, Anton Skumavec, 1939, martinarna, Pero Stanković, 1950, žičarna, Miroslav Stres, 1943, šamotarna, Husein Šećkanović, 1953, plavž, Živko Tadić, 1943, plavž, Zvonka Tavčar, 1951, jeklovlek, Muharem Toronanović, 1945, valjarna 2400, Alija Turkušić, 1953, valjarna Bela, Lazo Velov, 1949, martinarna, Franc Vergel, 1926, plavž, Stanko Vidović, 1950, valjarna Bela, Vojislav Vidović, 1952, plavž, Jaki Vilja, 1952, plavž, Vinko Vindišar, 1942, plavž, Anton Zakšek, 1950, elektrojeklarna, Jože Zvan, 1943, strojne delavnice.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Ob dnevu graničarjev

Čas, ki v njem živimo, je zelo razgiban, tako na ekonomskem kot družbenem področju, na področju družbenih odnosov, odgovornosti in akcij.

Ko z uspehom uresničujemo koncept splošne ljudske obrambe in ko se mladi vključujemo vanj, ne moremo mimo področja, ki je za naše delo nadvse pomembno. Čas, ki nam vsiljuje razmišljanja in ukrepanja na področju SLO vse večkrat poraja nujnost za skupno delo aktivov ZMS in graničarjev v občini, predvsem na področju splošnega ljudskega odpora. Ne gre za nekaj novega, saj skupne akcije potekajo že nekaj let, večkrat sicer le občasne, pa vendarle. Smisel novega dela, novih skupnih akcij je v iskanju vsebine in smisla skupnih akcij.

Lahko rečem, da smo v naši občini prve težave že prebrodili. Od športnih in kulturnih srečanj, ki so bila značilna predvsem ob raznih obletnicah in praznikih, smo prešli na razgovore o bodočnosti občine in občanov, na predavanja o aktualnih dogodkih, na razgovore o položaju mladih v JLA, o možnosti skupnih akcij, ki morajo biti načrtovane vsaj za nekaj mesecev naprej, če že ne za vse leto.

Na tem področju pa se znova porajajo nove možnosti, predlogi, ki jih upoštevamo in uresničujemo, predvsem moram omeniti prisotnost mladih graničarjev v občinski konferenci ZMS, predsedstvu in komisijah, pa tudi vse več mladinskih aktivov se povezuje z graničarji.

Graničarji na naših mejah delajo po tradiciji KNOJ, le v drugačnih pogojih. Že leta 1944 so tesno sodelovali z ljudsko oblastjo, kajti le tako so lahko bili uspešni.

KNOJ-korpus narodne obrambe Jugoslavije je bil ustanovljen 15. avgusta 1944 z odlokom nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije in vrhovnega komandanta narodno-osvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije, tovariša Tita. Sestavljali so ga najboljše vojaki in starešine operativnih enot, partizanskih odredov in aktivistov s terena.

Njegove naloge so bile:

- borba s sovražnikom, ki je ostal skrit v zaledju,
- likvidacija ustaških, četniških, belogardističnih, balističnih in drugih izdajalskih enot na osvobojenem ozemlju,
- čiščenje šele osvobojenega ozemlja ostankov razbitih sovražnih enot, vohunov in diverzantov,
- skrb za varnost centralnih organov oblasti: nacionalnega komiteja, vrhovnega štaba, glavnih štabov po republikah in drugih organov oblasti,
- skrb za varnost najvažnejših gospodarskih in cestnih, komunikacijskih objektov na osvobojenem ozemlju,
- zavzetje državnih meja in njihovo čuvanje,
- spremstvo in čuvanje vojnih ujetnikov,
- zaščita ljudstva pred ostanki sovražnih enot in izdajalci,
- skrb za red, mir in varnost na osvobojenem ozemlju (današnja ljudska milica).

Verjetno ni treba poudarjati, da je v takšnih pogojih dela KNOJ izgubil vrsto najboljših pripadnikov, četudi so v glavnem delovali na že osvobojenem ozemlju.

Letošnji 15. avgust, dan graničarjev, bomo proslavili tako: Delovne organizacije, mladinci, planinci in taborniki bodo tako kot vsa prejšnja leta, tudi letos obiskali graničarje, jih obdarili, imeli z njimi razgovore in športna tekmovanja.

Da pa bi se mladi čim bolje in čimbolj neposredno seznanili z delom in nalogami vrstnikov, ki čuvajo naše meje, bomo v nedeljo, 15. avgusta organizirali:

POHOD PO GRANIČARSKIH STEZAH,

v katerem bodo sodelovali mladinci, planinci, taborniki in graničarji. Poseben avtobus bo odpeljal udeležence ob 6.30 izpred občinske skupščine na Planino pod Golico, kjer bomo obiskali karavlo France Prešeren. Skupaj z graničarji bomo nadaljevali pot na Savske jame, kjer bomo prav tako obiskali karavlo. Skozi Pusti Rovt bo nato pot vodila v Javorniški rovt, kjer bo postanek v karavli, od tam naprej na Urbas do Valvasorjeve koč, od tam pa v Moste, kjer bo obisk karavle. Pohod bo trajal predvidoma do 14. ure. Ob tem času pa bodo graničarji pripravili v Završnici srečanje s kulturnim programom in športnimi tekmovanji.

milan

Odgovarja Janez Jakopič iz žebjarne

Za današnji razgovor sva z Ernestom iskala sobosednika med mladimi v žebljarni. V obrat sva prišla ravno med malico, pa sva zato takoj prisledla med nekaj mladinci. De-

lovodji sva omenila svojo željo in rad nama je ustregel. Ker predsednika mladinskega aktiva ni bilo, dela namreč zjutraj, sva za razgovor zaprosila starejšega mladince.

»Bi se prosim predstavil našim bralcem, ter povedal koliko časa si že v obratu in kaj delaš?«

»Moje ime je Janez Jakopič in sem zaposlen v žebljarni že štiri leta. Delam kot pomočnik žebjarja na strojih za izdelovanje žičnikov, vendar sem pred tem delal skoraj na vseh delovnih mestih v obratu. Z delom na tem delovnem mestu sem zadovoljen. S tem mislim predvsem to, da je sedaj delo tu mnogo lažje, saj dela katera smo pred nedavnim opravljali sami, sedaj opravljajo viličarji. Uveden je povsem nov sistem odvijanja žice in uvedba silosov izpred strojev. Delo, katerega so do nedavnega opravljali izključno moški, je sedaj toliko lažje, da na teh delovnih mestih sedaj delajo tudi žene. Predvsem želim, da bi dotrajane viličarje zamenjali z novimi na električni pogon. Ker pa zaradi pomankanja denarja do tega še ne bo tako kmalu prišlo, menim, da bi morali te stare dotrajane viličarje opremiti s filtri za izpušne pline, saj je zrak v obratu zaradi tega zelo slab.«

»Janez, povej prosim še nekaj o delu mladinskega aktiva.«

»Koliko je mladih v obratu ne bi vedel povedati. Aktiv ima predsednika in odbor, vendar je po mojem mišljenju leta premalo aktiven. Kolikor vem aktiv nima svojega programa, vendar redno okrasimo obrat za praznike in tudi voliše smo okrasili. Možnosti za akcije, s katerimi bi kaj zaslužili vsekakor imamo, vendar zaradi premajhne organiziranosti le te niso izkoriščene. Kot primer naj navedem samo zbiranje papirja, katerega je v obratu dovolj pa ga žal mečemo stran. Res, da nimamo na voljo prostora kjer bi ga hranili, lahko pa bi ga prodajali v manjših količinah. Kot zanimivost naj povem, da obratovodstvo dela na tem, da na eni od žebljarskih grup formira grupo mladih delavcev, saj je mladih v obratu dovolj.«

»Zanimalo me je koliko mladih je vključenih v samoupravne organe.«

»Sam sem član komisije za kadre in medsebojne odnose pri svetu DE. Razen mene je v same samoupravne organe vključen še eden od mladih, kar je vsekakor zelo malo. Z obratovodstvom smo v tesnih stikih, vendar mislim, da bi mladi morali pokazati več zanimanja in iniciative pri razreševanju naših vsakodnevnih problemov. Kar se tiče naših medsebojnih odnosov, lahko rečem, da so izredno dobri in želim si, da bi tako tudi v bodoče ostalo.«

Janezu se zahvaljujem za razgovor in mu obenem želim, da bi bil uspešen pri svojem delu, predvsem pa, da bi vse to o čemer sva govorila jutri postalo resnično.

P. L.

... in Svobodan Kocič prav tako iz žebjarne

Tokrat sva s Petrom prišla v žebljarno z namenom, zvedeti kaj o delu mladinskega aktiva, ki je še pred dobrim časom veljal za enega bolj delovnih. Medtem, ko se je Peter ubadal z iskanjem svojega sogovornika, sem jaz mimogrede prisluhnil »prepiru« manjše skupine žebjarjev. Med seboj so eni zagovarjali, drugi spodbijali mnenja o zaslužku naših delavcev v tujini in kot večina podobnih pogovorov, se je tudi ta končal brez »zmage« ene ali druge strani. V tej skupini mi ni bilo težko opaziti mladega delavca, ki je zagovarjal odhod in delo naših ljudi v tujini. Hotel sem ga malo bolj spoznati in ga kaj o tem še vprašati, zato sem ga prosil za razgovor, kateremu se je dokaj rad odzval.

»Svobodan KOCIC«, se je na kratko predstavil in še dodal, da je doma iz Doljevca v Srbiji.

»Da ne bi preveč spraševal o podrobnostih te prosim, če hočeš za začetek sam kaj več povedati o sebi, svojem delu, prostem času, zaslužku in podobno.«

»Navsezadnje niti ni veliko za povedati. V Železarni delam že tri leta in to vseskozi v žebljarni kot čistilec pri žičniku. Vseskozi stanujem v samskem domu, s čemer pa nisem preveč zadovoljen. Za svoje delo prejemam povprečno 120 do 130 starih tisočakov od katerih pa lahko prištedim le bolj malo kljub temu, da si kaj več ne privoščim. Prostega časa mi ostane dovolj, le-tega pa ponavadi izkoristim malo za spanje, pa kino in srečanja s prijatelji ter podobno. Zelo pogrešam primerne zabave, katere pa na Jesenicah ni. Zelo rad igram nogomet, tukaj pa tudi te možnosti zaradi pomanjkanja primernih terenov nimam.«

»Sedaj pa tisto vprašanje, ki me najbolj tišči: kot sem že preje slišal, hočeš oditi v tujino na delo. Zakaj?«

»Naj takoj povem eno: želim pošteno delati in tudi pošteno zaslužiti! Z istim namenom sem tudi prišel na Jesenice. Vsi z mojstvom na čelu lahko potrdijo, da sem vreden in marljiv delavec. Norme vedno precej presegam, pa navsezadnje od vsega skupaj nimam nič. Rad tudi pomagam drugim, če je treba, zato me sodelavci tudi cenijo in se v tej delovni sredini dobro počutim. Samo kaj mi vse to pomaga, ko pa bi rad poleg tega tudi nekaj prištedil in si zagotovil dostojno eksistenco. To pa nameravam z delom doseči v tujini. Od te namere me lahko odvrne le, če bi dobil primeren zaposlitev blizu domačega kraja.«

»Dobro, kakšen osebnih dohodek pa smatraš, da bi te lahko zadržal v domovini oziroma v Železarni? Drugič: omenil si mi tudi domotožje in premalo dopusta. Kako pa ti misliš, da bi to stvar urejal v tujini?«

»Najprej odgovor na prvo vprašanje: mislim, da bi bilo dovolj okoli 1600 dinarjev. Še drugi odgovor: v tujini bi si z nadurami oziroma dodatnim delom zagotovil proste dni, ko bi z avtomobilom ki bi ga nabavil odhajal domov na obiske.«

»Kot sem razumel, odhajal v tujino v glavnem zaradi zaslužka, ali ne?«

»Tako je! Pa še nekaj je. Vsak se slej kot prej poroči in želi imeti svoje stanovanje. Le-tega pa bi zelo težko dobil.«

Od Svobodana sem zvedel tudi to: da ima v tujini svojega sorodnika, ki mu je povedal koliko milijonov zasluži na leto(!). Svobodan mu verjame in misli po isti poti iti tudi sam. Povedal sem mu svoje mnenje o »milijonih«, ki jih naši delavci služijo v tujini, mislim pa, da ne bi bilo napak, ko bi o tem spregovoril tudi kdo, ki je te »milijone« tudi že služil.

Ernest

Železarski globus

JAPONSKA — Kanadska rudarska družba Iron Ore Co (IOC) je sklenila z japonskimi železarskim družbami dolgoročno pogodbo o dobavi železove rude. V prihodnjih 25 letih bo dobavila na Japonsko skupno 78 milijonov ton koncentratov železovih rud v vrednosti 560 milijonov dolarjev.

KANADA — Ta država ima zelo bogata nahajališča železovih rud. Danes so znane rezerve te surovine v višini 33,6 milijard ton, medtem ko cenijo verjetne rezerve na 85 milijard ton. Vsebnost železa v teh rudah se giblje med 35 do 55%. Nakopano železovo rudo predelajo v koncentrate in pelete z okoli 65% železa.

Samoupravni organi v preteklem tednu

2. seja delavskega sveta Železarne

Sprejeto je poslovno poročilo za I. polletje in akcijski program za II. polletje letošnjega leta. Delavski svet Železarne soglasen z osnutkom samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v črni in barvni metalurgiji Slovenije, seveda s pripombami, ki so jih k osnutku imele delovne skupine naše tovarne.

Predsednik delavskega sveta Železarne, inž. Emil Azman je sklical 2. sejo delavskega sveta v petek, 30. julija 1971 in za dnevni red predlagal obravnavo polletnega poslovnega poročila, akcijski program za II. polletje 1971, osnutek samoupravnega sporazuma in reorganizacijo komercialnega sektorja poleg rednih točk, to je pregleda sklepov prejšnjih sej in poročil odborov, oziroma reševanje tekočih vprašanj in razno.

Poslovno poročilo za I. polletje letošnjega leta so sprejeli in ugotovili, da je bilo poslovanje zelo uspešno in zelo ugodno tako v finančnem kot v blagovnem pogledu. V II. polletju se je zaradi pogojev dela treba predvsem prizadevati, da se v celoti izpolni akcijski program.

Nato so obravnavali in potrdili akcijski program v vseh 16 točkah, z izjemo 4. točke, ki so jo na predlog skupne seje odbora za poslovno politiko, odbora za dohodek in nagajevanje ter odbora za plan in finance dopolnili v tem smislu:

— V bodoče je treba zahtevati od dolžnikov, katerim je dolg zapadel, da ga poravnajo ali z denarjem, ali pa z akceptnimi nalogi oziroma menicami. Če tega ne napravijo, jih je treba tožiti.

— Za pristojno sodišče s tem v zvezi je treba izbrati ljubljansko gospodarsko sodišče, z namenom, da se izterjavo pospeši.

— Nove specifikacije ni treba sprejemati od nesolidnih kupcev razen v primerih, če zagotovijo plačilo z akceptnimi nalogami, menicami ali garancijo banke.

— Treba se je prizadevati, da se izvede kliring vsaj v okviru Slovenije, v kolikor ne bi uspel kliring v okviru cele Jugoslavije. Kliring naj bo totalen, torej naj so vključene poleg vseh gospodarskih organizacij tudi vse banke in ostali uporabniki družbenih sredstev.

(Akcijski program smo objavili v 28. številki ŽELEZARJA z dne 23. julija 1971 na 5. strani)

V zvezi z izvajanjem akcijskega programa pa so na tej seji sprejeli še naslednja dva sklepa:

— Sveti delovnih enot, ki akcijskega programa še niso obravnavali, naj ga v najkrajšem času obravnavajo in sprejmejo tudi za svojo delovno enoto.

— Vsem delovnim organizacijam jeseniške občine de-

lavski svet Železarne priporoča, da povečajo prispevek za stanovanjsko izgradnjo od 4 na 9 %, ker smatra, da je stanovanjski problem v občini problem vseh ne samo Železarne.

Predlog reorganizacije komercialnega sektorja, da se ustanovi samostojni sektor prodaje, nabavni oddelki pa da se kot samostojna služba vključi v sektor za proizvodnjo so potrdili brez pripomb. Potrdili so tudi predlog o ustanovitvi funkcije pomočnika glavnega direktorja za ekonomska vprašanja. V zvezi s tem so določili osnovne pristojnosti, naloge in zadolžitve novo ustanovljenemu sektorju prodaje in njegovemu direktorju kot individualnemu izvršilnemu organu, pristojnosti pomočnika direktorja za ekonomska vprašanja in imenovali komisijo za razpis teh delovnih mest. Določili so tudi razpisne pogoje za ti dve delovni mesti. Odgovorni službi so naročili, da mora čimprej pripraviti predlog dopolnitev in sprememb ustreznih členov našega statuta in ta predlog objaviti v ŽELEZARJU za javno razpravo. (Predlog je objavljen v tej številki).

Obravnavali so osnutek samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v črni in barvni metalurgiji Slovenije in se z

njim strinjali s pripombami in predlogi delovnih skupin in sicer:

— Dodatki naj bodo točno določeni ne pa v razponu in to:

za nočno delo 30 %, za delo v podaljšanem delovnem času 50 %

za delo v nedeljah 50 % in za delo ob državnih praznikih 75 %.

— Regres za letni oddih v višini 600 din na zaposlenega.

— Najnižji osebni dohodek naj se limitira na 6000 din mesečno, prekoračitve v posameznih primerih pa lahko odobri le najvišji samoupravni organ podjetja oziroma tovarne.

Pripombe bodo posredovane skupni komisiji, odbor za dohodek in nagajevanje pa so pooblastili, da samoupravni sporazum lahko potrdi, ko ga bo skupna komisija končno uskladila.

V nadaljevanju seje so na poročila odborov izvolili za člana odbora za poslovno politiko tehničnega direktorja Boga Homovca, za člana oziroma namestnika predsednika odbora za plan in finance Jožeta Hlebanjo namesto Jožeta Kokalja, ki so ga izvolili za člana odbora za tovarniški tisk in informacije. Odobrili so najetje kredita pri Jugobanki z garancijo skupščine občine Jesenice, ki ga bodo porabili za dokončno ureditev kulturno športne hale na Jesenicah.

6. seja odbora za plan in finance

Na 6. seji odbora za plan in finance, ki jo je predsednik odbora inž. Janez Komel sklical v ponedeljek 26. julija 1971 in jo nadaljevali v sredo 28. julija 1971, so obravnavali izvrševanje sklepov prejšnjih sej, uspehe proizvodnje v II. dekadi in reševati tekoče zadeve.

V zvezi z izvrševanjem sklepov prejšnjih sej so sprejeli na znanje poročilo direktorja za proizvodnjo o vzrokih za slabšo proizvodnjo v valjarni 2400 in ugotovili, da so vzroki upravičeni ter da se bodo odpravili glede na sprejete ukrepe.

Vzeli so na znanje tudi poročilo direktorja za proizvodnjo v zvezi s stanjem remontov v martinarni in ugotovili, da se stanje ni prav nič izboljšalo, temveč celo poslabšalo. Z določenimi ukrepi, ki so dogovorjeni z direktorjem Vatrostalne in uvozom nekatere kritične opeke upajo, da se bo stanje v bodoče izboljšalo.

Ugotovili so, da je sklep v zvezi s problematiko proizvodnje v jeklovleku med tem časom izvršen, obstaja pa še vedno problem visokega izmečka v tem obratu.

V zvezi s poročilom o zastojih elektrodnega oddelka

zaradi pomanjkanja vodnega stekla, so sklenili, da je ta problem, ker so kapacitete dobavitelja Galenike iz Zемуna premajhne, treba občasno reševati z uvozom.

Glede na kritično stanje pri nabavi repro materiala, posameznih surovin in rezervnih delov so naročili, da se izdela prioriteten vrstni red za nabavo teh materialov, ki bi moral zagotoviti nabavo materialov predvsem za tiste obrate, ki dajo s svojo proizvodnjo visoko akumulacijo. Vrstni red mora biti dolgoročnejšega značaja in ga bo treba pri izdelavi proizvodnega plana za 1972. leto že upoštevati.

Druga dekada julija je bila slabša tako pri blagovni, kot skupni proizvodnji in pri odpravi. Vzroki za to so predvsem zaradi okvar žerjavov na plavžu, slabo stanje peči v martinarni, daljšega remonta ASEA peči v elektroje-

klarni, podaljšanja remonta globinske peči v bluming valjarni zaradi pomanjkanja delavcev in velikega izmečka v jeklovleku in velike odsotnosti v žičarni.

Za visok izmeček v jeklovleku so zahtevali pojasnilo od obratovodstva profilnih valjarn in OTK, zakaj je do tako visokega izmečka sploh prišlo in kakšni ukrepi so

sprejeti za zmanjšanje izmečka v bodoče.

Ob zaključku seje so še pregledali možnosti, ki jih ima tovarna do konca meseca in ugotovili, da bi lahko dosegli 28000 ton odprave, realizacija pa bo nekoliko nižja predvsem zaradi manjšega deleža proizvodov hladne predelave in večje količine betonskega železa.

2. seja sveta delovne enote valjarn Javornik

Predsednik sveta DE tov. Finžgar je sklical sejo za 27. julij in predlagal štiri točke dnevnega reda. Vsi člani sveta DE so poleg valjara prejeli tudi poročilo o polletnem poslovanju, nato pa so v razpravi obravnavali tisti del poročila, ki se nanaša na proizvodnjo, dobit (izplen), produktivnost, investicije, realizacijo naročil, kadrovsko problematiko, osebne dohodke in proizvodne stroške. Omenjeno poročilo je na seji posredoval šef delovne enote tovariš Odlasek.

Sledilo je nekaj vprašanj članov sveta delovne enote. Tovariš Radelj se je zanimal in želel odgovor na vprašanje zakaj je pri predelavi za valjarno 2400 v polletnem poročilu prikazanih 2 milijona starih dinarjev več stroškov. Nadalje ugotavlja, da sta jeklovlek in valjarna 2400 med tistimi sedmimi obrati v Železarni, ki so najslabše plačani. Za njimi so še šamotarna, elektrodni oddelki, žebeljarna in žičarna ter bo za to treba nujno pregledati cenik. Kot je povedal tovariš Radelj so o tej problematiki v valjarni 2400 razpravljali že na posebnem sestanku in dosegli znižanje plana od 105.000 ton na 95.000 ton, medtem ko osebnih dohodkov ne morejo doseči na izračun 100. Na vprašanja, ki jih je postavil tov. Radelj je odgovoril šef tov. Odlasek in predlagal, da komisija za nagajevanje pri svetu DE do 6. avgusta uredi vse potrebno z ustreznimi službami, da bo tako rešeno vprašanje cenika, obratovodje pa naj pripravijo potrebno gradivo. K temu predlogu naj tudi jeklovlek posreduje svoje pripombe. Tovariš Radelj je nato še dodal, da imajo člani odborov v obratih več pripomb in predlogov, vendar pa ni razvidno kako se ti predlogi rešujejo in če dobijo ustrezne odgovore na svoje vprašanje.

Predsednik Finžgar je k poročilu imel pripombo glede povečanega števila reklamacij in menil, da to predstavlja tudi povečanje stroškov za jeklovlek. Nekaj več je o tem povedal tovariš Gluhar iz jeklovleka. Vzroke je treba iskati že pri neustreznem vložku, ves postopek pa se začne že pri martinarni, posledice pa imajo končni obrati. Opozoril je tudi na zahtevne kupce. Večkrat se zgodi, da sami preveč tvegamo in pošiljamo material, nato pa sledijo reklamacije. Tudi kvaliteta

vložka iz Raven, Stor in naših profilnih valjarn je vedno slabša. Šef DE tovariš Odlasek je k tej problematiki dodal nekaj misli in menil, da bi tudi v jeklovleku morali biti bolj pozorni pri ravnanju materiala, toplotni obdelavi itd.

V zvezi z akcijskim programom so omenjali nedavno razpravo dosedanjega predsednika ZIS Mitja Ribičiča, ko je bil na obisku v Radovljici. Predsednik sveta DE tovariš Finžgar je poudaril, da bi morali njegove napotke in smernice bolj dosledno posredovati kolektivu. Zatem je šef DE tovariš Odlasek obširneje obrazložil vseh 16 točk akcijskega programa, ki ga je prejšnji petek sprejel tudi DS Železarne.

Nekaj pripomb so imeli člani sveta DE k 6. točki, ki predvideva povečanje prispevka za stanovanjski sklad. Poudarili so, da niso proti takemu povečanju, vendar s pripombo, da naj bo to le izrecno za delovne ljudi, Železarne pa naj bi povečala prispevek le v primeru, če bodo to storili tudi ostali delovni kolektivi. Zlasti so omenjali zaostritve pogojev pri razdelitvi stanovanj, ki so last Železarne. Stanovanje naj dobi član kolektiva, ki v Železarni tudi ostane, v primeru odpovedi delovnega razmerja pa naj se odpove tudi pravica do uporabe stanovanja. Tovariš Krajnik je s tem v zvezi dejal, da razprave okrog stanovanjske problematike tečejo že od leta 1950 naprej, kljub temu pa stanovanj še vedno primanjkuje in je na ta račun tudi največ fluktuacije. So tudi primeri, ko vodilni uslužbenci dobijo stanovanja, po odhodu iz Železarne pa jih niso izpraznili.

Obratovodja valjarn 2400 inž. Bartelj in tovariš Gluhar iz jeklovleka sta nato povedala, da so v valjarni 2400 in jeklovleku na sestankih delovnih skupin obširneje razpravljali o akcijskem programu. Pozitivno je bil na seji sveta DE valjarn ocenjen tudi osnutek samoupravnega sporazuma. Menijo, da bo manj težav in pomanjkljivosti.

Med 1. in 2. sejo sveta DE so se sestali člani komisije za proizvodnjo in komisije za nagajevanje. Komisija za proizvodnjo se bo sestajala vsak mesec in analizirala izpolnjevanje akcijskega programa. Ob koncu seje so obravnavali še nekatere probleme, ki se nanašajo na kategorizacijo delovnih mest v obratu jeklovlek.

1. seja sveta DE valjarne Bela

Člani sveta DE valjarne Bela so se sestali 28. julija. Sejo je vodil namestnik predsednika Jakob Svetina. Dnevni red je obsegal sedem točk. Šef delovne enote je posredoval obširno poročilo o obratovanju v prvem polletju, podatki pa so se nanašali na doseženo skupno in blagovno proizvodnjo ter dobit — izplen, kakor tudi na doseženo storilnost. Pri teh podatkih je ugotovil, da je produktivnost padla pri razrezovalnici v primerjavi s stanjem v I. polletju lanskega leta, toda zaradi organizacijskih sprememb in ukinitve valjanja v obratu 1300, podatki med seboj niso primerljivi. Inž. Perne je za tem proizvodno problematiko analiziral po posameznih oddelkih oziroma obratih valjarne. Pri blumingu je govoril o vzroku za zastoj v blagovni proizvodnji gredic. Kasnimo z dogovorom z železarno Štore, ki naj bi za nas prevajala blume in smo s temi dobavami začeli šele v aprilu. Sicer je obrat dokaj uspešno proizvajal, k temu pa so pripomogli tudi nekateri organizacijski ukrepi ter nove naprave (16-tonski žerjav, brusilni stroj Centromaskin za slabe in portalni žerjav). Tudi na RAU strojih je bilo manj zastojev zaradi boljšega vzdrževanja. Na ta način so imeli večje količine materiala, ki so ga izvaljali na blumingu, ga očistili ter ga pripravili za nadaljno uporabo. Tudi v prihodnje si bodo morali na blumingu prizadevati, da bi zmanjšali zastoj pod 25 odstotkov obratovalnega časa.

V oddelku, kjer izdelujemo hladno oblikovane profile, pa so izredno dvignili proizvodnjo in računajo, da bodo do konca leta izdelali od 12 do 13.000 ton hladno oblikovanih profilov.

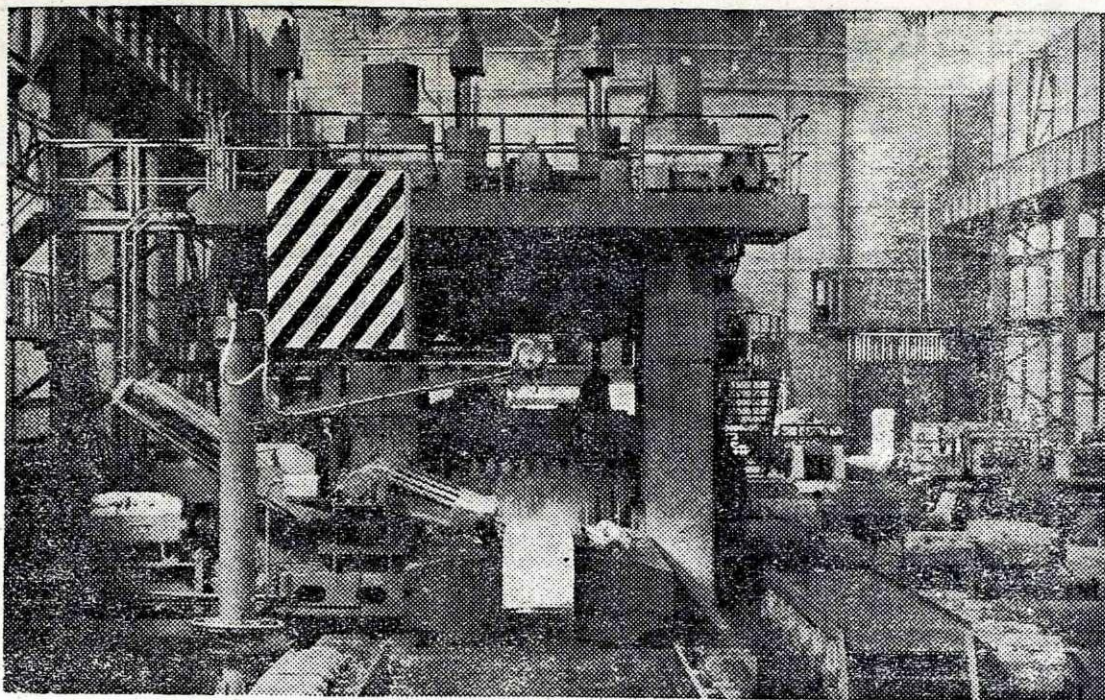
Valjarna žice bi morala zaradi nadaljne predelave nje-

nih izdelkov dajati maksimalne možne rezultate. Zaradi izredno velikega števila zastojev, pa imajo težave v večji ali manjši meri vsi predelovalni obrati, ki predelujejo valjano žico. Da bi v valjarni žice izpolnili letni proizvodni načrt, bi morali mesečno izdelati po 9750 ton. Ker so generalni remont že opravili, je ta visoka številka dosegljiva.

Valjarne profilov so bile priključene valjarni Bela, zato poročilo za I. polletje vsebuje tudi podatke za valjarno profilov. Predvidevali so, da v valjarnah profilov ne bo treba več proizvajati za prodajo, ampak samo za potrebe jeklovleka. Vendar se to ni zgodilo zaradi vzrokov, ki smo jih omenjali že pri blumingu in je bilo treba za potrebe jeklovleka izdelati več kot so prvotno planirali.

Šef delovne enote inž. Perne je omenjal v svojem poročilu tudi podatke za vso Železarno. Gospodarska situacija v državi je zaradi nelikvidnosti, pomanjkanja dinarskih in ostalih plačilnih sredstev za nabavo reprodukcijskega materiala in rezervnih delov in pa zaradi občasnega pomanjkanja goriv po svoje vplivala na proizvodnjo. Da bi nadoknadili zamujeno proizvodnjo, so bili izdelani posamezni akcijski programi. V poročilu, ki ga je na seji posredoval šef delovne enote inž. Perne so bili nanizani še podatki o gibanju zaposlenih, o realizaciji naročil ter o reklamacijah, pozornost pa je posvetil tudi problematiki, ki se nanaša na kupce, dobavitelje ter na osebne dohodke.

Po poročilu se je razvila živahna razprava. Tovariš Zupan je omenjal, da se je skoraj 10 % delavcev zamenjalo, vzroke za to pa je treba iskati pri osebnih dohod-

Bluming valjarna na Beli

kih in stanovanjski problematiki. Poiskati bo treba način, da bi zmanjšali fluktuacijo, ker le-ta vpliva na produktivnost in vse ostalo. Poročilo sicer vsebuje veliko podatkov, vendar meni tovariš Zupan, da bi morali imeti na razpolago bolj detajlni pregled za obrate, predvsem kar se tiče osebnih dohodkov. Vodstvu DE je predlagal, naj izdela analizo osebnih dohodkov po posameznih oddelkih. Tovariš Zupan je govoril tudi o nelikvidnosti, ki predstavlja v vsej državi velik problem. Imamo pozitivno bilanco, toda kljub temu iz meseca v mesec iščemo denar za izplačilo osebnih dohodkov. Bojazen je, da v kolikor ne bi pravočasno izplačali osebnih dohodkov, bi bila storilnost še nižja. Vodjem delovnih skupin je priporočil, naj o tej problematiki na sestankih delavcem posredujejo ustrezne podatke. Pojasnilo k razpravi tovariša Zupana je dal tovariš Črv in

opozoril na statut Železarne, kjer je med drugim zapisano tudi to, da zaradi določenih težav, osebne dohodke izplačujemo kakšen dan pozneje, do treh dni. Tudi s tem podatkom je treba seznaniti delavce na sestankih delovnih skupin.

V 3. točki dnevnega reda so obravnavali predlog samoupravnega sporazuma. Nekaj uvodnih misli je dal šef DE inž. Perne, nekaj pripomb pa tovariša Črv in Zupan.

Beseda je tekla tudi o akcijskem programu, ki je bil v Železarni izdelan tudi za drugo polletje. Izdelan je bil z namenom, da bi zagotovili surovine ter povečali napore za zmanjšanje blokade žiro računa, predvideno je tudi povečanje stopnje prispevka za stanovanja od 4 na 9 %. Delovnim skupinam bo treba posvetiti večjo pozornost ter odgovorjati na njihova vprašanja in zahteve. Osvajati bo treba nove tehnologije pri proizvodnji toplovaljanih tra-

kov za novo hladno valjarno, dalje pri proizvodnji nerjavne pločevine za izkoriščanje ravnalnih in brusilnih zmogljivosti na Javorniku, omenjeno je tudi argoniziranje jekla v martinarni, nerjavne elektrode, avtomatsko svinčivo jeklo ter manjše investicije, ki jih bo treba pospeševati.

Ob koncu seje so člani sveta DE razpravljali še o potrditvi sprememb nazivov nekaterih delovnih mest ter o spremembah kategorij. Tovariš Svetina je ugotovil, da se tri komisije pri svetu DS še niso sestale, redno se sestaja le komisija za nagrajevanje, po potrebi pa komisija za kadrovska vprašanja in medsebojne odnose ter komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti. Kritično je ocenil delo predsednikov komisij, ki bi morali biti navzoči na vseh sejah sveta DE, da nato lahko posredujejo ustrezno problematiko na sejah komisij.

Sestanki delovnih skupin

V drugi polovici julija je bilo več kot sto sestankov delovnih skupin v obratih Železarne na katerih so obravnavali osnutek samoupravnega sporazuma, akcijski program, rezultate poslovanja v prvem polletju in govorili o proizvodni problematiki. Zaradi tolikšnega števila sestankov delovnih skupin, razumljivo ne moremo objaviti daljših povzetkov za vsako skupino posebej, pač pa smo se omejili samo na objavo skupin, ki so omenjeno problematiko obravnavale in jo dostavile samoupravnim organom v nadaljnjo obravnavo.

TALILNICE: martinarna — Čop — obratovodstvo, livarna — Vister, livarna — Smolej, livarna — Potočnik, šamotarna — Krnelj, livarna — mizarna, livarna — jeklolivarna, — mlina, šamotarna — strojno in ročno oblikovanje, šamotarna — peči, elektrojeklarna — Pfeifer, elektrojeklarna — Mušič, elektrojeklarna — IV izmena, elektrojeklarna — Panič, martinarna — peči, martinarna — livna jama — Bauman, martinarna — Bernik, martinarna — peči — II izmena;

VALJARNA BELA: površinska obdelava — Beg, površinska obdelava — Podlipnik, valjarna Bela — Lazar, površinska obdelava — Erjavec, bluming — štekel — Rabič, bluming — štekel — Podlipnik, valjarna Bela — Noč — adjustaža, adjustaža štekel — Logar;

VALJARNA JAVORNIK — Javornik I — Markelj — lahke proge, Javornik I — Fekonja — čistilnica, Javornik I — Zupan — adjustaža, Javornik I — Brišar — tehtnica, Javornik I — lahke proge — Mežnarc, jeklovlek — Abram, Sušteršič — vlačilnica adjustaža, jeklovlek — Arnež — brusilnica, valjarna 2400 — Kofler, valjarna 2400 — Plemelj, valjarna 2400 — Mirtič — odprava izdelkov, valjarna 2400 — Kambič — proga, valjarna 2400 — Knafelj — adjustaža, valjarna 2400 — Resman — adjustaža;

PREDELOVALNI OBRATI: žebeljarna — Piber, žebeljarna — Hlebanja, žebeljarna — Globočnik, elektrodni oddelek — Terseglav, HVŽ — žičarna — votličarna, HVŽ — Poklukar — žičarna, HVŽ — Guzelj — patentirnica, HVŽ — Marinkovski — žičarna II, HVŽ — Oreški — patentirnica, HVŽ — adjustaža — žičarna, HVŽ — Gašperin — žičarna I, HVŽ — pocinkovalnica — Kralj, HVŽ — Jamar — žičarna II;

STROJNE DELAVNICE: Vončina — orodjarna, strojne delavnice — Antonič — priprava dela GE-ORGI, strojne delavnice — Urh — ključavničarji strojev, strojne delavnice — Taler — orodjarna;

STROJNO VZDRŽEVANJE: Varl — instalacija, strojno vzdrževanje — elektrodni oddelek, strojno vzdrževanje — HVŽ, strojno vzdrževanje — mon-

tažni oddelek;

STROJNO VZDRŽEVANJE: Kambič, Klinar, Hudolin — plavž, strojno vzdrževanje — Lapajne — Javornik, strojno vzdrževanje — Bela — Rozman, strojno vzdrževanje — Tušar — montaža Javornik, strojno vzdrževanje — Ažman — Bela, strojne delavnice — Gartner — konstrukcijska delavnica — kovačnica.

GRADBENO VZDRŽEVANJE: Suligoj — plastika, gradbeno vzdrževanje — Zupan — Javornik, gradbeno vzdrževanje — kleparji, gradbeno vzdrževanje — zidarji, gradbeno vzdrževanje — mizarji, pleskarji, steklarji, gradbeno vzdrževanje — Zupan — tesarji;

VEN: Oblak — delavnica elektrostrojov Javornik, VEN — Kavčič — HVŽ, VEN — Kavčič, Volarič — jeklarna, VEN — Lovše — Janša — Bela, VEN — Leban, Arih — Bela; VEN — Tušar — DES Jesenice, VEN — Arh — ERD, RTA — VMR;

ENERGETSKI OBRATI: PIV energija — Peterman, PIV energija — Beljan, toplotna energija — Kokalj, toplotna energija — Kunšič, elektroenergija — Sirc, elektroenergija — Fuks;

TRANSPORT: Gazvoda, Piberčnik — promet, vleka, Gasar — transport, Justin — transport;

OTK IN UPRAVNE SLUŽBE: Pogačnik — OTK — kemični, Pogačnik Zora — OTK — prevzemni oddelek; splošni sektor — Jeršin — varnostna služba, SEP — oddelek za ekonomske analize in planiranje, dr. Rjazancev — obratna ambulanta, Lempelj — nabavna služba, prodajna služba, splošni sektor — Frece — oddelek splošne administracije.

(Nadaljevanje s 3. str.)

čih elektrod. V sivi livarni je bilo izdelanih dovolj VAL elektrod višjih dimenzij, zato bo treba v naslednjih mesecih asortiment izpopolniti z nižjimi dimenzijami računa-joč, da bo s tem občutno padla proizvodnja.

nost, če povemo, da je to doslej najvišja proizvodnja in drugič, presežena količina 9000 ton. Zaradi manjšega odvzema žice s strani žičarne, smo lahko povečali blagovno proizvodnjo toplo valjane žice.

VALJARNE JAVORNIK: V tej delovni enoti se je najslabše odrezal jeklovlek. Ob zelo dobrem junijskem rezultatu (1690 ton blagovne proizvodnje in 1592 ton odpreme) pomeni julijska proizvodnja pravi šok. Glede na stopnjo predelave je bil dosežen plan samo v luščenem jeklu, vlečeno, brušeno in poboljšano pa ne. Sigurno predstavlja 190 ton izmečka, ki smo ga imeli v jeklovleku pretekli mesec, kritično vrednost, saj je izmečka kar 18,4 odstotka na proizvedeno količino. Točno je, da je bil slab tudi vložni material iz železarn Ravne in Štore, vendar če bomo znali reklamacijo uveljaviti, je za nas strošek samo predelava. Velik strošek pa je lastni neustrezní vložek iz profilnih valjarn, zato bo morala biti budnost kontrole v predhodnih obratih večja.

Valjarna debele pločevine ima prigovore na sicer v redu poprečno težo programiranega slaba iz odrezka pri glavi, vendar je lahko taka plošča debelinsko neustrezna. Optimizacijaj med dobitjem (dosegamo boljšega) in poprečnim časom valjanja 1 koša v tepih bomo morali še preveriti in izračunati. Šele tedaj bomo lahko z gotovostjo trdili, kaj najbolj ustreza našim pogojem.

Okvara Demag valjčnega stroja in nezanesljivost nove konti peči sta zmanjšali količinski rezultat hladne valjarne. Količinsko dobra založenost skladišča surovega materiala omogoča normalno odvijanje programa na preostalih agregatih. Žičarna ima asortiment najvažnejših kvalitet in dimenzij zagotovljen, velika odsotnost v juliju pa je povzročila nizko proizvodnjo; doseglja ni niti operativnega plana (5000 ton), ki je za 540 ton nižji od družbenega plana in kolikor imamo tudi tehničnih kapacitet. Pri tako veliki fluktuaciji verjetno še dolgo ne bomo izučili toliko žičarjev, da bi optimalno izkoristili strojne kapacitete.

V elektrodnem oddelku je izpadlo 32 ur proizvodnje zaradi pomanjkanja vodnega stekla. Proizvodnja ustreza dejanskim potrebam, vendar bomo morali povečati zalogo v posameznih dimenzijah. V tem mesecu je bila proizvodnja praška prvič preko 100 ton.

Kot indikacijo — z oziroma na letno sezono in življenjske pogoje prebivalstva v šotorih — so izbrali črevesna nalezljiva obolenja. Osvojili so enotno medicinsko doktrino ter vsak primer driske tretirali kot dizenterijo.

V taboriščih in kampih so vršili dnevno dezinfekcijo in dezasekucijo. Teren mesta SKOPLJE so iz nizko letelih avionov potresali z praškom DDT z namenom, da zmanjšajo odnosno popolnoma uničijo muhe in komarje. To razprševanje je dalo odlične uspehe, saj v najtoplejšem obdobju ni prišlo do pojave insektov.

S cepljenjem mestnega prebivalstva so pričeli 29. junija in zajeli 90 % prebivalstva. Iz dneva v dan se je situacija boljševala. Prav tem prvim posegom gre zahvala, da do hujšega ni prišlo.

Tovrstna ekspertiza je obsegala predvsem identifikacijo žrtev, ne pa kliničnih vzrokov smrti. Ekipa Inštituta za sodno medicino iz Ljubljane je prispela zgodaj zjutraj 27. julija. Sestav ekipe je bil naslednji specialist za identifikacijo — profesor sodne medicine, laborant preparator in fotograf. Pregledano je bilo nekaj sto trupel in ugotovljena identifikacija. Pogoji za delo so bili skrajno težki, osvetlitve in vode ni bilo, primanjkovalo je potrebne delovne sile za prenos in slačenje žrtev. Trupla so dva dni po nesreči začela razpadati, pojavili so se ogromni roji muh. V prvih korakih je primanjkovalo sredstev za uničevanje muh in dezinfekcijskih sredstev. V pomoč je priskočila ekipa sekretariata za notranje zadeve iz SKOPJA in specializirana tehnična ekipa zveznega sekretariata za notranje zadeve iz BEOGRADA. Ekipe niso imele dovolj moči, da bi poleg identifikacije žrtev napravile še obdukcijo. Pri nekaterih žrtvah je tako ostal vzrok smrti nepoznan.

Kaj nam pravzaprav narekuje nesreča kot je bila v SKOPLJU? Največja napaka je bila v tem, da so trupla v prvih urah po nesreči nosili na zbirališča brez vsakih podatkov, brez oznake kje so jih našli. Z ozirom, da je nesreča nastopila v zgodnjih jutranjih urah — so bile žrtve brez vsakih identifikacijskih znakov. (večina prebivalcev je še spala). Prav v tem tiči vzrok, da je 10 % žrtev ostalo neidentificiranih. Poleg tega je uspešno delala lahko samo ekipa, ki je bila kadrovsko in materialno popolnoma neodvisna. Pri tem gre poudariti zaščitno opremo strokovnega pomožnega osebja (zaščitne obleke, rokavice, dezinfekcijska sredstva, material za prepiranje trupel, krste in žrtve).

V skopskem primeru se je jasno pokazalo nekaj izrazitih pomanjkljivosti.

— dezinfekcijskih sredstev sploh ni bilo

— zaščitne rokavice so bile dostavljene tehničnim ekipam za odkop žrtev, dočim so bile ekipe za prenos trupel brez njih — prenašali so jih z golimi rokami.

— oprema in material bi morala biti pravočasno pripravljena, ne pa da se išče in kompletira.

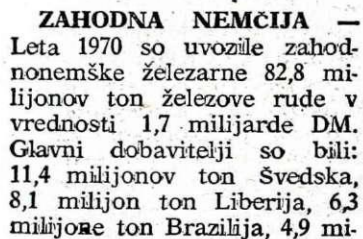
— ekipi za sodno medicinsko ekspertizo ter identifikacijo v bodoče nuditi večjo prioriteto pri delu, saj je čas dela te ekipe omejen s pričetkom razpadanja trupel.

— proces razpadanja trupel je mogoče zajeziti z relativno preprostimi postopki. (balzamiranje!) To je ekipa dr. Milčinskega tudi storila, vendar so naslednje jutro (brez vednosti ekipe!) bila trupla pokopana — čeravno bi se lahko ohranila še ves teden.

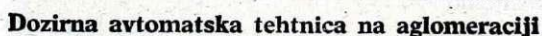
— v kolikor trupla ne moremo namestiti v hladilnike, jih je nujno treba balzamirati, da se ohranijo za identifikacijo v naslednjih 24 urah. V 12 urah je mogoče, da 2 izvežbana preparatorja balzamirata 50 trupel.

— poleg dela na identifikaciji žrtev, bi bilo nujno potrebno opraviti obdukcije z namenom osvetlitve vzrokov smrti, vsaj v primerih, kjer je ta nejasen. To bi vsekakor služilo kot dragocen material k izboljšanju organizacije nudenja pomoči poškodovanim v bodočih masovnih nesrečah (n. pr. ali je bil vzrok smrti zadušitve zaradi vdihavanja prahu pod ruševinami, ali zaradi nepravočasno nudene pomoči, ali zaradi neustrezne priprave za evakuacijo ipd.).

Identifikacija oziroma prepoznavanje temelji na primerjavi znanega elementa z neznanim, pa najsi gre za prstne odtise ali na primer za prepoznavo strelnega orožja po projektilu. Najprej moramo imeti podatke, ki so za pogrešano osebo karakteristični: spol, starost, velikost itd. Podatki o individualnih posebnostih (npr. obleka, nakit, zlasti pa o popravilih na zobeh, to so generalije, ki so bolj ali manj pomembne, odvisno od tega, v kakšnem stanju je truplo?

lijonov ton Francija in 3,6 milijonov ton Kanada. Poraba domače železove rude zaradi slabe kakovosti — v zahodnonemških železarnah iz leta v leto pada. Leta 1960 so jo porabili 18,8 milijonov ton, leta 1965 10,9 in leta 1970 6,8 milijonov ton.

Nekaj utrinkov iz NOB

Šest partizanov je bilo do-
loženo za akcijo pri Žirov-
nici. Obveščeni so bili, kdaj
pelje tovorni vlak skozi vas.
Njihova naloga je bila, da
progo minirajo. Komandir je
s seboj imel tudi bombo. Lo-
tili so se dela. Tračnice so
odvili; položili so jih po na-
sipu. Nato so podtaknili mi-
ne in se umaknili v zasedo.
Čakali so na vlak, a vlaka od-
nikoder. Tedaj je rekel ko-
mandir:

»Tovariši! Dovolj smo ča-
kali. Pojdimo! V postojanki
nas potrebujejo.«

Pa so šli. Hodili so približ-
no dvajset minut, ko so za-

slišali piskanje lokomotive.
Ker so bili še vedno blizu
proge, so legli v travo in pri-
sluhnili. Iz daljave se je sli-
šal močan pok, kmalu nato
pa silovito streljanje. Vedeli
so, da je bil to vojaški vlak,
ne pa tovorni, kot so bili
prej obveščeni. Tako jim je
komandant nevede rešil živ-
ljenje. — — —

Nemci so se odločili, da iz-
selijo prebivalce vasi Zvirč
pri Kovorju. Partizani so za
pravočasno zvedeli. Napra-
vili so zasedo ob poti. Skrili
so se za umetno grmičje iz
smrekovih vej. Tako dobro
so uredili kritje, da še mimo-
idóči niso ničesar opazili. Pri-

čakovali so pet Nemcev, bilo
pa jih je sedem.

Dolgo so čakali. Nenadoma
pa so tik nad njimi opazili
starega moža — cestarja.
Tesno jim je bilo pri srcu,
ko so pomislili, da bi lahko
med streljanjem zadeli tudi
nedolžnega moža. Že ga je
hotel eden izmed borcev opo-
zoriti naj se umakne, ko je
cestar sam zavil s ceste po
gozdni poti.

Oddahnili so si, a tedaj so
se že pokazali Nemci. Vsi
hkrati so vžgali po sovražni-
ku; vse so postrelili. Tako so
opozorili okupatorja, naj na
izselitev ne misli več.

Res je bilo izseljevanja
konec.

Saška Šabec, 8. č
osn. šola Tone Čufar

Spomini iz NOB

Smrt je žela na GT

Kurirska postojanka GT-19
je imela svoj prostor nad
vasjo Belca. Štela je osem
kurirjev, v glavnem domači-
ne. Življenje kurirjev in
vzdrževanje zveze s sosednji-
mi postojankami je potekalo
normalno vse do tragičnega
dogodka v avgustu leta 1944.
Tedaj so Nemci pobili večino
kurirjev in taborišče zažgali.

Stric, s partizanskim ime-
nom Marko, se je po na-
ključju izognil tej tragediji.
Zgodilo se je takole:

Ko se je nekega dne vrnil
s kurirske poti, je v njegovo
postojanko prišel komandant
kurirjev tov. Kocelj. Pri pre-
gledu pošte je med drugim
dobil obvestilo, da se mora
tako javiti v Spodnji Radov-
ni. Zahteval je dva prosto-
voljca, ki bi ga spremljala
do dogovorjenega mesta.
Pot je bila precej tvegana,
ker je bilo treba sredi dneva
prečkati cesto, železnico in

Savo. Ker se za spremstvo
ni nihče javil, se je stric od-
ločil, da gre on, čeprav je
bil precej utrujen, ker je
pravkar šele prišel. Takoj
zatem se je javil tudi ko-
mandir postojanke tov. Vidic.
Vsi trije so srečno prišli ob
določeni uri v Spodnjo Ra-
dovno.

Kurirja sta se poslovila od
komandanta in se vrnila po
isti poti. V Zgornji Radovni
sta se spotoma oglasila v
neki hiši, kjer jima je go-
spodinja postregla z večerjo.
Po krajšem razgovoru sta na-
daljevala pot. Ker se je že
mračilo, sta se odločila, da
prenočita v seniku. Zgodaj
zjutraj sta nadaljevala pot
proti Mojstrani.

Ko sta prišla za Granči-
šče, sta od daleč opazila na
kraju njihovega taborišča
dim. Ura v zvoniku na Dov-
jem je pravkar odbila pol
šestih. Oba sta imela čudne

še in
se zgodi
se bližev
v, kar
jaja se
huga.
a se
m, tabo
nabisiče
je trupe
tlogorki
in pozab
pani ku
pan iz
ki, priše

Danilo Cedilnik MESEČNIKA

Cedilnik Danilo in Boro Krivic sta v dneh med 9. in 11. fe-
bruarjem prvič pozimi preplezala direktno smer v severni ste-
ni Špika, 900 metrov visoko. Za vzpon sta potrebovala 26 ur
efektivnega plezanja. Dolga leta so alpinisti zaman poskušali
preplezati direktno smer pozimi in podvig obeh alpinistov
pomeni enega največjih uspehov slovenskega in jugoslovan-
skega alpinizma.

Luči v Martuljku so zble-
dele spričo svetle, srebrne
mesečine, ki je pobelila po-
krajino.

Opazoval sem žaromete vo-
zil, ki so se čisto počasi po-
mikali po cesti. Noben zvok
ni prišel do naju, le šumenje

kuhalnika je dopolnjevalo ču-
dovit mir. V kotu je gorela
sveča. Njen plamenček je ra-
hlo trepetal ob najinih gi-
bih.

Polica izkopana v strmem
snežnem žlebu, dovolj velika,
da bova lahko oba ležala, vse

naokrog so zapičeni v sneg
klini in dereze, po tleh kri-
žem kražem leži vrh. To je
bilo najino prenočišče.

Željno sva opazovala, kdaj
bo voda zavrela, saj sva bila
po celodnevem plezanju zelo
lačna. Obenem sva ureja-
la opremo in se pripravljala
na noč.

Vse se mi je zdelo neresnič-
no, ko sem zrl v globino pod
seboj. Kot tisti srebrni pas-
vi mesečine, ki so prodrli
skozi drevesne krošnje, ko
sva v torek zvečer hodila pod
Srce. Po njih sva stopala kot
po pisani preprogi in imel
sem občutek, da sanjam ne-
kaj čudovitega. Boro se je
sukal okrog kuhalnika ter si
tiho prepeval, moje misli pa
so oživile prejšnji dan. Ali je
mogoče, da smo bili včeraj
še v Ljubljani. Danes pa sva
že nad Dibonovo polico. V po-
nedeljek zvečer smo imeli pri
Macu pravi cirkus. Mitja
Šrauf, Marjan, Boro, Mac,
vsj so govorili samo o Špi-
ku in o dobrih razmerah. Le-
tali so sem in tja ter mrzlič-
no iskali opremo. Delali so
spiske in načrte in v vse to
sem padel, ko sem se pojavil
pri Macu. Telefonirali so mi
na Stari vrh, naj takoj pri-
dem in nič nisem vedel zakaj.

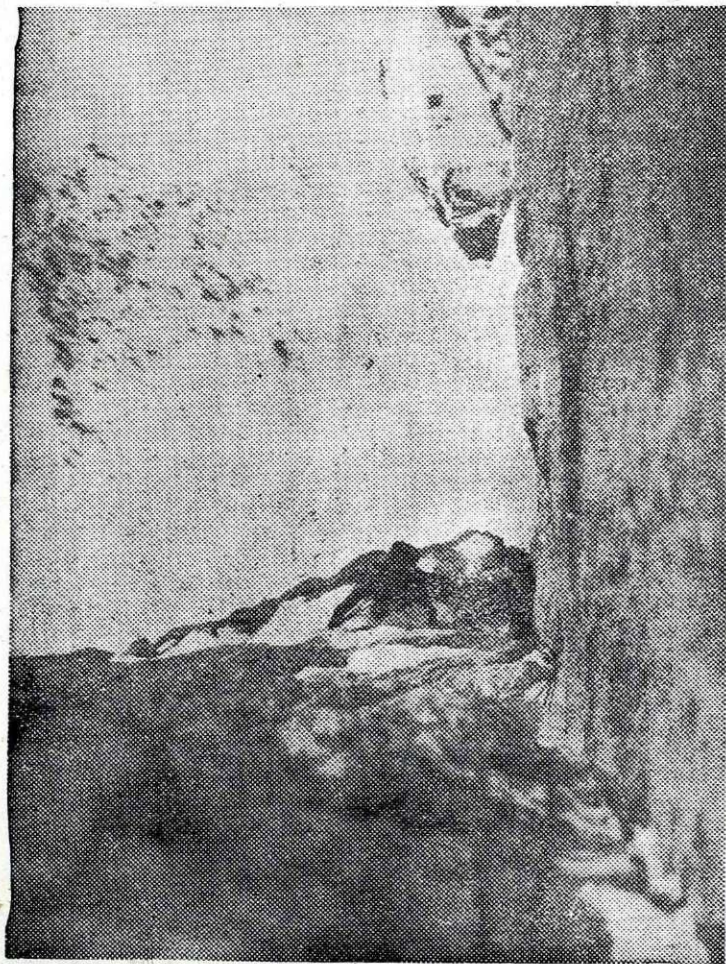
— Ali greš v Špik?

— Špik pozimi. Že nekaj let
nazaj smo ga opazovali, bele-
ga in mrkega.

— Grem. Kdaj?

— Jutri.

Naslednji dan popoldne na-
ju je Mac peljal proti Go-
renjski. Pred mostom v Mar-
tuljku, kjer se odpre pogled
na vso Martuljkovo skupino
je zmanjšal hitrost in sklo-
njeni naprej smo se skozi
prednje steklo zagledali v be-
lo steno Špika. Nihče ni
spregovoril in poslovili smo
se brez hrupa.

V severni steni Špika

Preko belih polj, posejanih
z redkimi kozolci, sva se tež-
ko obložena napotila pod Sr-
ce in palice so škripale v rit-
mu korakov.

Zjutraj sva začela plezati
prosto, drug za drugim. Ne-
kaj ur pozneje sva bila že vi-
soko v steni. Nisva si upala
govoriti, da ne bi prebudila
dremajoče stene in zdelo se
nama je, da bi glasno govor-
jena beseda zaustavila čudo-
vit ritem napredovanja.

Po konicah derez sva se
vzpenjala, v rokah sva imela
ledno kladivo in dolg klin,
na hrbtu pa težke nahrbtni-
ke.

Končno pa sva se le nave-
zala in konec je bilo čudovi-
tega prostega plezanja. Sle-
dilo je zabijanje klinov, vle-
čenje nahrbtnikov in dolgo-
trajno čakanje na stojišču.

To čakanje ima svoje po-
sebnosti in značilnosti. V za-
četku tisti, ki varuje sople-
zalca, zavzeto gleda vsak nje-
gov gib. Potem mu pogled
počasi zdrzne navzdol, proti
dolini. Tam doli je polno za-
nimivosti.

Sledi pevska ura, ko posta-
ne varujoči izrazito pevsko
navdahnjen. Od poskočnih
popevk počasi pripoje do ža-
losnih pogrebniških pesmi in
sentimentalnih podoknic. Ko
se tega naveliča, nekaj časa
posluša prijateljevo robante-
nje in preklinjanje. Konča
se s stopnjo, ko naslonjen na
steno sanjari in čaka, da se
bo ves premražen in trd od-
pravil naprej.

Nič več se nisva skrivno ti-
hotapila čez steno. Sedaj se
nema je krepko postavila v
bran. Ostalo je le še spošto-

vanje in negotovost. Precej
visoko sva že bila in čeprav
je spodnji del stene lažji,
sva računala, da bova do
sem plezala dva dni. Prevelik
uspeh vzbuja v človeku dvom
in strah. Toda nama se ven-
dar ne more nič zgoditi. Kaj
vse sva doživela v zadnji št.
Poleg tega sva živa prišla iz
Dularjeve zajede. Nedvomno
naju hribi ljubijo, saj sva
njihova zvesta obiskovalca.
Če je tisto res, da pametni
obračajo v steni, potem sva
bila do sedaj kar precej pa-
metna.

Tokrat pa oba veva, da ne
bova obrnila.

Večerja je bila kuhana.
Slastno sva pila juho. Pri-
tem sva si opekla jezik in pr-
ste, ki so moleli iz obrablje-
nih rokavic. Nato sem oble-
kel rezervno srajco in ostale
mokre dele obleke preko. Bo-
ro pa je zopet topil sneg.

Pod steno je zatrepetala
lučka. Prijatelji so bili spo-
daj pod Srcem. Zaklicala
sva navzdol in ko so odvalo-
vili odmevi, je prišel do na-
ju odgovor. Vesela sva bila
njihove bližine. Večerjala sva
pire krompir s klobaso. Po-
tem sva se spravila spat. Sve-
ča je rahlo trepetala in ugas-
nila pa tudi midva sva zaspala.

Luna pa je skrivnostno pla-
vala po nebu in osvetlila tem-
no steno široke peči. Redke
zasnežene police so se zale-
sketale, zraven pa sva videla
svetle pasove med temnejši-
mi previsnimi deli. Kot v to-
rek zvečer, ko sva hodila po
gozdu.

(Se nadaljuje)

Jakovčič

služe in ugibala sta, kaj se zgodilo. Taborišču sta se približevala skrajno previdno, kar ju je dim opozarjal, da se je zgodilo nekaj hudega.

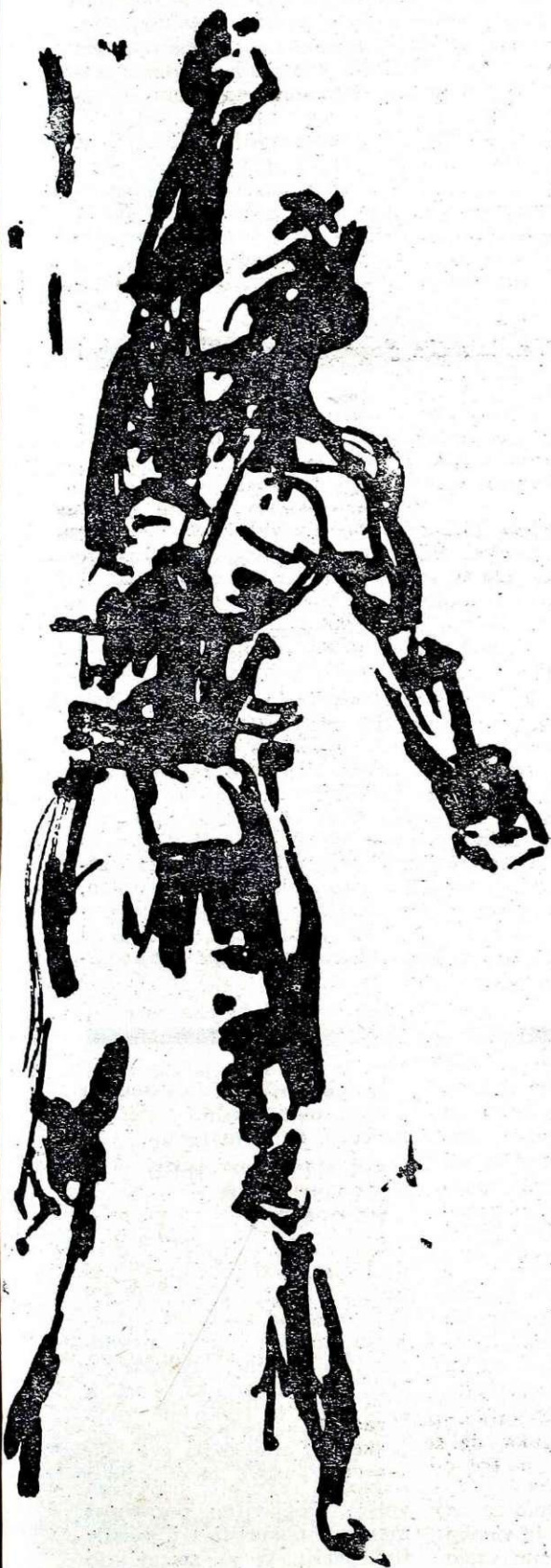
Ka se varala, kajti nam taborišča sta naletela na taborišče. Šest razmesarjen trupel, razdejanje in tlogorki so kazali žalosten in pozaben prizor. Med panji kurirji je bil tudi paan iz Sovjetske zveze, ki prišel v taborišče. O

usodi drugih tovarišev nista vedela ničesar. Dogodek je pojasnil šele naslednji dan kurir Žane, ki je edini ušel rafalom nemških strojnic. Bil je še ves krvav, ko je pripovedoval, kako se je zgodilo.

Taborišče so napadli ob pol petih zjutraj. Žane se je ravno prebudil, ko so zaregljale strojnice. Ranjeni tovariši so vzdihovali in se prematavali po ležišču. Ni se še povsem zavedel, kaj se pravzaprav dogaja, ko se je pogljal iz taborišča in srečno ušel gotovi smrti.

Krvni davek za svobodo se je tako povečal še za šest mladih življenj. Njihova imena so vklesana med številnimi drugimi na spomeniku padlih borcev na Dovjem. Na kraju tragedije pa je postavljena spominska plošča.

Irma Vilman, 8. c
osn. šola Tone Čufar

Jakovčič: Ilustracija k Rdeči kantati Miha Klinarja

»Gospod...?«

»Jutri dobiš knjižico in plačo za štirinajst dni, pa lahko greš!« plane iz župnika, ki že zgrabi po kljuki. »Gospod župnik...« se zažene za njim kuharica. A župnik je že zunaj, že drevi po veži v izbo.

»Mana, Belcjanova Liza je bila pri meni!« preseneti župnik dekle, ki je pričakovala vsega prej, samo tega ne. Zato ne ve, kaj bi nato.

»Ti si ženska, Mana, kajne?« ji de župnik.

Dekle je še bolj začudeno in ne ve, kam merijo gospodove besede. Vprašujoče ga gleda in vsa v zadregi svaljka med prsti vogal oglavke.

»Kaj, ko bi tebe satan premotil in bi se dala zapeljati? Kaj bi storila?«

Dekle v začudenju široko zapre oči. Slee čez hip odgovori:

»V vodo bi skočila!«

»Vidiš, nesramnica! Liza pa še ni in vendar že lajate vanjo; najbolj ve, ženske, ki nimate vere za pol Lizine.«

»Slutila sem! Uh, da je taka!«

»Z Vršanovo krvjo je trčila skupaj in tega si kri-va tudi ti!«

»Jaz? Kaj mi mar? Nikoli ni bila prida!«

»Bolj ko ve vse, dokler je ni zmotila skušnjava. Da pa jo je, si kriva tudi ti, ker si očeta podpihovala, naj ne pusti Klemenu Lize!«

»Seveda, še Vi jo zagovarjate! Narejati se zna!«

»Tiho!« zagrmí župnik, da Mana obmolkne in vztrepete. »Upaš vreči kamen vanjo zato? In vame, ker vidim globlje, ko vi, ki tiščite ko voli svojo in ne veste, da je razen pameti in denarja in grunta še eno, ki tudi svoje hoče! Fej te bodi, Mana! Ženska si, pa je hudič in pol v tebi, ker nisi samo grčasta, ampak še hudobna povrhu! — Se tako za grunt bojiš?«

Široko razkoračen stoji župnik pred Mano, iz oči mu srši, iz lic mu gori in roke mu sujejo predse, da se Mana s stolom umika pred njim in je bleda,

Slavko Savinšek

Griče

(7)

ker je župnik zadel tako naravnost in tako strašno živo prav v ono, kar jo je najbolj bolelo.

»Kako dolgo že veš?«

»Že dva meseca. Se reče, ne vem, ampak zdi se mi.«

»Pa nisi mogla stopiti enkrat k meni in ziniti? In tudi danes si šla h kuharici, k babnji, ne k meni, ki si morala vendar videti Lizo, kako trpi in kako si k srcu žene. O, Mana, Mana, Bog te bo pokoril zato, verjemi!«

»Kaj meni mar.« užaljeno oporeka dekle.

»Po kaj pa si danes lezla za njo in jo zalezovala, a? Ker si hotela potrditi svoje misli, da bi laže ugriznila, kjer bi najbolj bolelo!«

Župnik se je upehal. Sedel je poleg Mane na stol in pričel mirneje; oči so mu prosile:

»Mana, pomisli, kako bi bilo tebi; če bi se ti zgodilo kakor se je Lizi. Zavedi se, da ste tega, kar je prišlo, mnogo krivi Vršanovi. Ne zakrknj srca, vsaj zdaj ne, ko je sila. In ko gre za čast Vršanove hiše!«

Mana je šinila pri zadnjih besedah pokonci in lica ji je zalila kri:

»Mar sem jaz grešila?«

»Ti in stari in Klemen. Tudi Liza! Toda pri vas trije, ona sama. Tedaj imate Vršanovi trojno krivdo, Liza eno samo — greh!«

»Njen je večji od naših!«

»Bog bo sodil, Mana, ne mi!«

Župnik je utihnil, pa si je z dlanmi pokrtil oči. Mani se je nekaj zgenilo v srcu. Še nikoli ni slišala, da bi bil duhovni gospod govoril tako mehko in toplo kakor zdajle z njo, čeprav ji je očital. Ali čutila je v očitanju prošnjo. In Mani je godilo, da borovski župnik prosi njo, Vršanovo Mano.

Še je nadaljeval duhovni gospod, ko si je snel dlani raz oči in jih položil predse na mizo, da je Mana lahko videla, kako so mu drgetali prsti in se je lomilo v njih, da je njo zbolelo:

»Mana, če že nečeš zanju kaj storiti, vsaj očetu ne odgovarjaj! In ne povej jim, kar veš o Lizi, ter ne pusti, da bi jim povedal kdo, preden ne zvedo od mene!«

Mana ne odgovori. Vase tiplje in išče, ali bi zmogla, kar hočejo gospod. — Župnik čuti vojskovanje v dekletovem srcu in nadaljuje:

»Čuj, Mana, misli, kaj bi rajna mati dejali, ako bi bili še živi? Ali bi bili pustili tako?« In strmo pogleda dekletu v oči pri teh besedah.

Mana odkima.

»No, vidiš! Pa nikar matere v grobu ne žali!«

Župnik vstane, stopi po sobi.

»Da, mati so bili iz drugačnega testa, kakor drugi Vršani! Zato pa jih je žalost strla! In vaše grčevje! Razumeš, Mana?« se obrne zopet župnik k dekletu, ki je tudi vstalo.

»Me boš ubogala in ne boš očetu povedala?«

»Ne bom, radi Vas ne, gospod!«

»Ne maram radi mene! Radi Boga ne, ki hoče biti milosten in bi rad vsem dal od ljubezni, tudi vam, grčam podsmreškim!«

In še pristavi župnik Mihael:

»Klemenu naroči, naj pusti zdaj očeta v miru in naj se ne grize z njim. Ne bo prida sicer, razumeš?« Mana prikima.

»So oče te dni doma?«

»Menda bodo sekali v lazih.«

»Pridem gor, morda v nedeljo na večer. — Ne zabi, Mana, kar si mi obljubila. Hvaljen Jezus!«

»Hvaljen Jezus!« odzdravi dekle in odide.

Težka je Manina pot domov. Tišči jo obljuba, dana župniku v trenutku slabosti. Ej, že je mislila na to, kako bo očetu namignila in se bodo odločili ter njej prepisali. Kaj bi Klemen na Vršanovem, ona pa je ona, Mana, starejša in bi se lahko dobro možila, ker bi mikal in vlekel grunt in boršti. Morda bi jo celo Lesjakov iz Loga potem maral, ko zdaj zaman pošilja vanj iz oči strele, da bi ga v srce zadele, fanta postavnega!

No, pa saj je sama obljubila, da ne zinc očetu zdaj! A saj bodo župnik samo povedali in tedaj se bo odločilo, kdo bo gospodaril na Vršanovem! Čudno, oče ne morejo Lize! In nikoli ne bodo pristali na to, da bi jo Klemen vzeli! Posebno zdaj ne, ko zvedo, kako je z njo, nemarnico! Župnik pa pravijo, da je tudi ona, Mana, tega kriva. Kar je Lizo nago-varjala, ali Klemen šuntala? E, tudi pri župniku so v milosti lepe, solzne oči! —

V takih mislih pride Mana mimo Belcjana in hoče baš po kolovozu za hišo domov, ko zasliši za vogalom govoriti Lizo in Klemena.

»Liza, nič ne maraj! Župnik bodo očeta pregovorili, boš videla! Če pa oče ne bodo odnehali, pustim vse in grem delat drugam, pa se vzameva! Same te ne pustim! Da veš, da ne!«

»Že dobro, Klemen! Saj nisem več žalostna. Samo ti pazi zdaj, da očeta ne razvnameš po nepotrebnem, in pusti, naj gospod z njim govore. So mi dejali!«

»Ne bom, Liza, radi tebe ne!«

Mana stopi dalje in ob vogalu se snideta s Klemenom, ki se je urno in tiho poslovil od Lize ter odšel.

»O, Klemen, podnevi vasuješ?« mu oponese sestra.

»Kaj tebi mar!«

»Mi je, Klemen, mi je, celo gospod župnik so dejali, da mi je!«

»Tebi, župnik?« jo začudeno pogleda brat in ne more verjeti.

»So! In so rekli, da pusti očeta, dokler ne govore z njimi sami.«

»Mi je Liza povedala,« odvrne Klemen hitro in stopi naprej.

»Seveda, več ti je ko sestra. No, saj ti je lahko.«

»Kaj mi je lahko!« plane Klemen in se ustavi.

»Sam veš najbolje!«

»Vem, zato pusti ti v nemar!«

Še dalje zbada Mana, a Klemen molči, ker čuti, da zre za njim Liza in njej na ljubo ne odgovarja. Ne bi bilo dobro sedaj preveč razpaliti Mane, dokler se oče ne odločijo.

Molče stopita v hišo, kjer je dekla že prinesla kosilo in je oče že za mizo.

»No, no, le stopita, pomenita se lahko še med jedjo dalje! Kje si se pa mudi tako dolgo, Mana?« vprašuje oče, ko pomolijo pred jedjo.

»V farovžu sem bila.«

»Pri gospodu?«

»Tudi.«

»Počemu?«

»Maslo sem nesla kuharici, ki mi je zadnjič naročila zanje, pa so me poklicali noter.«

Klemen strelja bliske v sestro in iz lic mu vanjo gori. Ona pa se nalašč posmehne in mu vzdržuje pogled.

Za javno razpravo

Na osnovi določil člena 262 statuta Železarne in sklepa delavskega sveta z dne 30. 7. 1971, da se komercialni sektor reorganizira, dajemo v javno razpravo delovni skupnosti tovarne osnutek sprememb določil statuta, ki se nanašajo na komercialni sektor.

Po posameznih členih predlagamo naslednje spremembe:

1. člen 11 se dopolni:
točka 4 se glasi:
4. prodajni direktor: pošto in listine prodajnega sektorja
točka 16
V odsotnosti glavnega direktorja podpisuje pošto v njegovem imenu pomočnik glavnega direktorja za ekonomska vprašanja.
2. člen 45 točka 4 se glasi:
4. direktor prodajnega sektorja
temu členu se doda nova točka:
10. pomočnik glavnega direktorja za ekonomska vprašanja.
3. člen 96, ki se nanaša na pristojnosti direktorja proizvodnega sektorja se razširi z novimi točkami:
točka 7 določa dinamiko nabave surovin, polizdelkov, drugega potrošnega materiala in storitev. Skrbi za pravočasno sklepanje kupnih pogodb ter za njihovo realizacijo;
točka 8 predlaga in strokovno utemeljuje sklepanje dolgoročnih poslovnih dogovorov z dobavitelji.
Dosedanja točka 7 postane točka 9 in točka 8 postane točka 10.
4. člen 97, ki se nanaša na odgovornost direktorja proizvodnega sektorja se razširi z novo točko:
točka 4 za pravočasno in nemoteno oskrbo proizvodnje s surovinami, reprodukcijским materialom in storitvami, za ustrezne zaloge in gospodarno skladiščenje materiala.
Dosedanja točka 4 postane točka 5 in točka 5 postane točka 6.
5. naslov pred členom 102 se spremeni in glasi: **DIREKTOR PRODAJNEGA SEKTORJA**
6. člen 102 se spremeni in glasi:
Direktor prodajnega sektorja je kot individualni izvršilni organ za področje prodaje pristojen:
1. organizira, usmerja, koordinira, vodi in nadzira izvrševanje nalog prodajnega sektorja,
2. usmerja tržne raziskave, predlaga uvajanje novih proizvodov, usklaja usmeritev proizvodnje tovarne s tržnimi potrebami;
3. programira dolgoročni razvoj prodaje. Sodeluje pri oblikovanju gospodarskega načrta tovarne. Sestavlja letne plane prodaje;
4. usklajuje delo prodajnega sektorja tovarne z delom področne službe v direkciji združenega podjetja;
5. predlaga, pripravlja ter sklepa dolgoročne poslovne dogovore s poslovnimi partnerji;
6. skrbi za pravočasno sklepanje prodajnih pogodb, za njihovo realizacijo ter za učinkovito ekonomsko propagando. Oblikuje predloge za odredjanje politike prodajnih cen, kreditiranje kupcev ter drugih plačilnih pogojev;
7. sodeluje v delu in prisostvuje sejam odbora za poslovno politiko;
8. izvršuje sklep odbora za poslovno politiko s področja prodaje.

kovito ekonomsko propagando. Oblikuje predloge za odredjanje politike prodajnih cen, kreditiranje kupcev ter drugih plačilnih pogojev;
7. sodeluje v delu in prisostvuje sejam odbora za poslovno politiko;
8. izvršuje sklep odbora za poslovno politiko s področja prodaje.

7. člen 103 se spremeni in glasi:

Direktor sektorja prodaje je samostojen pri delu v svojem področju in za svoje delo odgovarja delavskemu svetu Železarne, odboru za poslovno politiko in glavnemu direktorju. Zlasti je odgovoren:

1. za strokovno utemeljenost gradiva iz problematike prodajnega sektorja za seje organov tovarne, za strokovno razlago tega gradiva na sejah in za izvrševanje sklepov organov, ki se nanašajo na prodajni sektor;
2. za zagotovitev ustreznih prodajnih naročil za proizvodnjo, za pravočasno sklepanje pogodb in za izpolnjevanje prevzetih obveznosti do kupcev;
3. za ažurno in smotrno reševanje reklamacij;
4. za učinkovito sodelovanje in pravočasno reševanje problemov, ki nastanejo v medsebojnem poslovanju prodajnega sektorja z ostalimi sektorji;
5. glavnemu direktorju je odgovoren za zakonitost poslovanja prodajnega sektorja.

8. člen 104 se spremeni in glasi:

Za direktorja prodajnega sektorja je lahko izvoljena oseba, ki ima poleg splošnih pogojev visoko izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri in 10 let uspešnega dela na ekonomsko-komercialnem področju.

9. člen 138 se spremeni in glasi:

Tovarna je organizacijsko razdeljena na sektorje. Proizvodni in tehnični sektor se delita na delovne enote, obrate, službe in oddelke. Prodajni sektor, finančno-računovodski sektor, kadrovski sektor, sektor za ekonomiko, sektor tehnične kontrole in raziskav in sekretariat, se delijo na oddelke in referate.

Osnovna organizacijska delitev tovarne:

1. proizvodni sektor
2. tehnični sektor
3. prodajni sektor
4. finančno-računovodski sektor
5. sektor za ekonomiko
6. kadrovski sektor
7. sektor tehnične kontrole in raziskav
8. sekretariat.

točka 10 — organiziranje pravočasnega dotoka surovin in materiala ter količinskega in kakovostnega prevzema. Reklamiranje dobavljenega blaga;

točka 11 — organiziranje skladiščenja blaga.

11. člen 142 se spremeni in glasi:

PRODAJNI SEKTOR

1. raziskovanje in analiziranje domačega ter tujega tržišča ter gibanje cen,
 2. razvijanje novih proizvodov, nudenje servisnih uslug in nasvetov kupcem;
 3. sodelovanje pri sestavljanju letnega gospodarskega načrta in njegovih sestavnih delov;
 4. prodajanje proizvodov in storitev;
 5. sklepanje prodajnih pogodb;
 6. reševanje reklamacij kupcev.
12. Na podlagi sklepa delavskega sveta, da se pri glavnem direktorju vpelje funkcija pomočnika glavnega direktorja za ekonomska vprašanja, se spremeni vsebina člena 95.

Spremenjeni člen 95 se glasi:

V odsotnosti nadomešča glavnega direktorja pomočnik glavnega direktorja za ekonomska vprašanja.

13. Za členom 95 se doda nov naslov:

POMOČNIK GLAVNEGA DIREKTORJA ZA EKONOMSKA VPRAŠANJA
in naslednji novi členi, ki se glasijo:

člen 95a

Pomočnik glavnega direktorja za ekonomska vprašanja je kot individualni izvršilni organ za področje ekonomskih vprašanj v tovarni pristojen:

1. koordinira delo pri reševanju ekonomskih problemov, kadar pri reševanju sodeluje več sektorjev tovarne. Vodi teamsko delo v katerega so vključeni direktorji sektorjev prodaje, financ in ekonomike. Pri neenotnih stališčih teama, posreduje gradivo v končno odločitev glavnemu direktorju;
2. rešuje specialne naloge, ki jih dobiva od glavnega direktorja;
3. pripravlja strokovne analize na ekonomskem področju in strokovne opredelitve k posameznim važnejšim ekonomskim problemom;
4. organizira in sestavlja gradivo za oblikovanje dolgoročne poslovne politike na ekonomskem področju;
5. nadomešča glavnega direktorja v njegovi odsotnosti.

člen 95b

Pomočnik glavnega direktorja za ekonomska vprašanja je za svoje delo odgovoren delavskemu svetu Železarne in glavnemu direktorju.

Zlasti je odgovoren:

1. strokovno utemeljenost gradiva in predlogov, ki jih pripravlja za organe tovarne in glavnega direktorja, za strokovno razlago tega gradiva na sejah;
2. za strokovno in pravočasno reševanje specialnih nalog, ki jih dobiva od glavnega direktorja;
3. za strokovnost analiz in smotrnost predlogov, ukrepov in rešitev ekonomskih problemov;
4. za pravočasno koordinacijo dela pri reševanju ekonomskih vprašanj kadar sodeluje več sektorjev.

člen 95c

Za pomočnika glavnega direktorja za ekonomska vprašanja je lahko izvoljena oseba, ki ima poleg splošnih pogojev visoko izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri z 10 let uspešnega dela na področju gospodarstva.

Zmanjšajmo odhajanje delavcev iz Železarne

Fluktuacija v I. polletju 1971 v primerjavi z lanskim letom

POSLEDICE OBCUTIMO VSI

Poprečno 18 delavcev na teden smo sprejeli v lanskem letu, v prvi polovici letošnjega leta pa že 22 na teden. To pomeni 930 novosprejetih v lanskem letu in kar 578 v prvem polletju letošnjega leta. Toda obenem smo izgubili lansko leto skupno

1.196 delavcev, v prvem polletju letos pa že 582. Nad temi zares okvirnimi številkami se je vredno zamisliti; ne občuti namreč tako velikega gibanja delovne sile le uslužbenka na sprejemnem uradu, kakor bi si kdo mogoče naivno predstavljala. In tudi ne samo ljudje, ki se ukvarjajo s pregledovanjem, razmeščanjem, poučevanjem, uvaja-

njem novih delavcev. Posledice občutimo prav vsi: nekateri jih vidijo bolj jasno, drugi manj; nekateri jih ocenjujejo s širšega, drugi z ožjega vidika. Kadrovskega direktorja in njegove sodelavce npr. skrbi zadostna in kvalitetna preskrba z delavci, ki jo terja proizvodnja, odnos delavcev in družbe do visoke fluktuacije; delovodje

npr. vedo, da je produktivnost in nasploh uporabnost novosprejetih ponavadi precej časa občutno manjša od starih delavcev in ti imajo spet neprestane težave z novimi delavci, ki prihajajo in odhajajo z delovnih mest.

Stroški okrog sprejema in izgube v proizvodnji, ki jih povzroči tako gibanje delovne sile, pa pomenijo veliko denarja. V ZDA so izračunali, da znašajo celotni stroški zamenjave enega delavca od 50 do 500 dolarjev, pač glede na zahtevnost delovnega mesta. Potemtakem lahko že na začetku rečemo, da je visoka fluktuacija zlo, ki nam vsem poleg vrste drugih nevšečno-

sti tudi znižuje dohodek in je kot taka vredna naše pozornosti in zdravljenja.

SPLOŠEN PREGLED NAD PRIHODI IN ODHODI

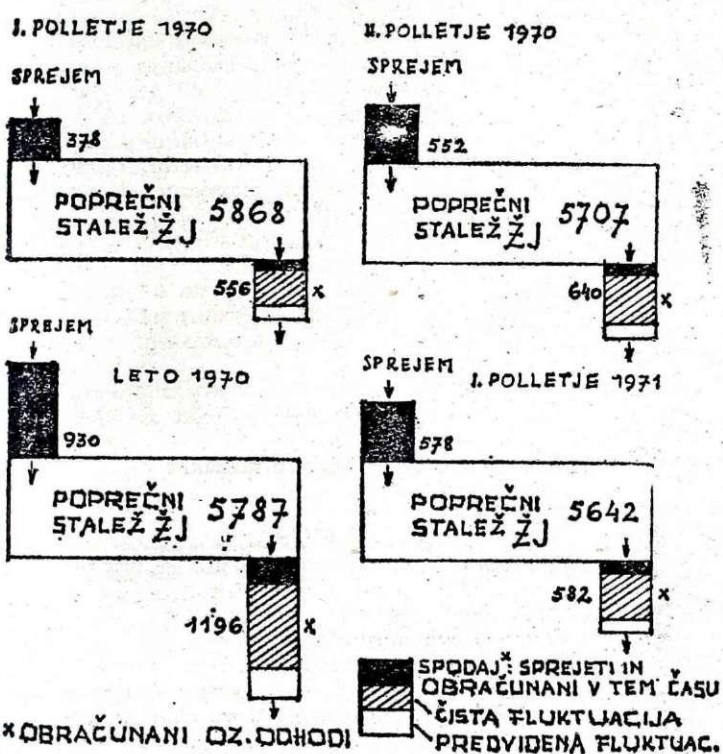
Seveda je neumno misliti, da bi lahko shajali brez fluktuacije. Že neizbežni odhodi dajo nek odstotek: sem štejemo umrle, redno in invalidsko upokojene, odhode v JLA itd. Vendar nas ta način odhajanja bistveno ne zanima, ker je pač relativno stalen in ker navsezadnje nanj nimamo skoraj nobenega vpliva. Poglavitno pozornost moramo posvetiti t.i. »čisti« fluktuaciji, ki jo sestavljajo izključitve, pogodbene preki-

nitve in izstopi na lastno željo. Kljub temu si za splošen pregled fluktuacije v železarni za prikazana obdobja pogledjmo tabelo in nato še grafični prikaz.

GIBANJE ZAPOSLENIH V 1970. LETU IN PRVEM POLLETJU 1971

	Sprejeti		Obračunani		Sprejeti in obračunani			
	štev.	%	štev.	%	štev.	%	Povpr. stalež	%
1. pol. 1970	378	6,4	556	9,5	375	6,4	5868	51
2. pol. 1970	552	9,7	640	11,2	478	8,4	5707	90
leto 1970	930	16,1	1196	20,7	853	14,7	5787	241
1. pol. 1971	578	10,2	582	10,3	409	7,3	5642	105

GRAFIČNI PRIKAZ GIBANJA ZAPOSLENIH

Na gornji sliki je prikazan priliv in odliv delovne sile za posamezna obdobja. Kaže se upadanje celotnega staleža, kajti tudi povečan sprejem ne dohaja porasta odhodov. Poleg tega smo celotno odhajanje oz. odliv delavcev razstavili na predvideno fluktuacijo (označeno z belim poljem) ter čisto fluktuacijo (črtkasto polje); to pa še naprej na fluktuacijo tistih delavcev, ki so se v opazovanem obdobju zaposlili, a obenem tudi že zapustili podjetje (črno polje).

LOCITI ZRNO OD PLEV

Prav ti delavci predstavljajo verjetno tisto skupino neprilagojenih ljudi, ki potujejo od podjetja do podjetja, od delovnega mesta do delovnega mesta in si iščejo na slepo srečo ustrezno zaposlitev. Povsem se takim delav-

cem verjetno nakdar ne bo mogoče izogniti. Končno pa je skupina slabih in neprilagojenih ljudi tudi tista, ki nas najmanj zaskrbljuje, kajti zanje res ni posebna škoda, če čimprej odidejo z dela. Skrbeti nas morajo predvsem odhodi dobrih delavcev in pa zadrževanje slabih. Na žalost nimamo za to analizo fluktuacije kriterijev, po katerih bi lahko ocenili, koliko smo izgubili dobrih in koliko slabih delavcev; takšni podatki bi zahtevali obsežno in zahtevno delo ocenjevanja uspešnosti delavcev. Preostane nam, da opazujemo gibanje delovne sile v omejenih obdobjih glede na delovne enote, starost, izobrazbo, kvalifikacijo, narodnost, stan, skupno število zaposlitev, število sprememb delovnih mest, staž od zadnje zaposlitve v železarni, skupni staž v železarni in način obračuna. Na kakšen način in v kakšnih odnosih so omenjeni faktorji s fluktuacijo ter kaj naj bi storili za njeno zmanjšanje — to pa bo tema prihodnjega pisanja oziroma nadaljevanja tega sestavka.

Tušar, Belčič

Iz skupščine občine Jesenice

Delovna in slavnostna seja

V soboto dopoldne je bila v gledališču Tone Čufar najprej delovna seja obeh zborov Skupščine občine, na kateri so v prvi točki dnevnega reda najprej razpravljali o poročilu o poslovanju Stanovanjskega podjetja v lanskem letu. Poslovno poročilo prikazuje predvsem del dejavnosti podjetja, predvsem osnovne dejavnosti, to je gospodarjenje s skladom stanovanjskih hiš. Odborniki so imeli nekaj vprašanj in predlogov, na koncu razprave pa so sklenili, da bodo jeseni, ko bo pripravljena obširna analiza o stanovanjski problematiki v naši občini sklicali zbor delovnih skupnosti Skupščine občine, k razpravi pa povabili tudi ostale predstavnike gospodarskega življenja.

Ob tej priliki naj bi se dogovorili, kako nadalje razvijati stanovanjsko gospodarstvo v naši občini v vsesplošno zadovoljstvo. Odborniki so tudi brez pripomb potrdili dokončno besedilo družbenega dogovora o usmerjanju, štipendiranju in kreditiranju učencev in študentov. Dogovor bodo v prihodnjih dneh podpisale delovne organizacije v občini. Na seji so ponovno razpravljali o vlogi Zavoda za pospeševanje in razvoj turizma Bled, da bi z odločbo določili, da je izgradnja golf igrišča v Lescah v splošnem interesu in da je zato dopustna razlastitev dela zemljišča, last Antona Dolarja iz Vrbe. Kot kaže je še vrsto nerešenih vprašanj, pa so zato razpravo ponovno odložili, s tem da bodo na sejo povabili tudi predstavnika investitorja. Pač pa so odborniki zavrnili prošnjo Špele in Silve Abruč za vrnitev nacionaliziranih prostorov, v katerih je gostišče Krma v Mojstrani.

Ob 10. uri pa je bila ob priliki občinskega praznika na sporedu še slavnostna seja splošnega zbora Skupščine občine, na katero so bili povabljeni tudi številni drugi politični in družbeni delavci. Predsednik Skupščine France Zvan je imel, kot je že navada ob tej priliki, govor o družbenih in gospodarskih problemih, dosežkih in nalogah v občini Jesenice.

Poleg tega so na slavnostni seji podelili letošnje Gregorčičeve in Čufarjeve plakete. Gregorčičeve plakete so dobili zaslužni športni delavci Mirko Petač, Aleksander Kotnik, Franci Benedičič in pa Hokejski klub Jesenice. Čufarjeve plakete so dobili služni kulturni delavci Jaka Čop in Jaka Torkar ter Gledališče Tone Čufar in pa likovna sekcija Dolik pri DPD Svoboda Tone Čufar z Jesenice. Poleg tega so za požrtvo-

valno in nesebično delo v organizaciji Zveze vojaških starešin podelili odlikovanja, ki jih je podelil predsednik SFRJ. Red za vojaške zasluge s srebrnim mečem sta dobila rezervni vodnik Miroslav Lah in prav tako rezervni vodnik Franc Salberger. Medaljo za vojaške zasluge pa sta dobila rezervni vojaški uslužbenec Stane Ribarič in pa rezervni vodnik Franc Rihtaršič. Glavni štab SR Slovenije za splošni ljudski odpor pa je ob dnevu vstaje slovenskega ljudstva izrekel pohvalo poveljstvu teritorial-

ne enote četrtega bataljona Jeseniško-bohinjskega odreda ter komandantu odreda Slavku Staroverskemu, komandirju protiletalske baterije odreda Jožetu Najmanu in komandirju voda odreda Antonu Baškovicu. Medtem ko je posebna delegacija ponesla vence k spomeniku pred železniško postajo na Jesenicah ter k spomeniku na Obranci, pa so, kot je že navada, predlagali kot kandidata za Prešernovo nagrado prihodnje leto mojstra fotografije Jaka Čopa ob njegovi šestdesetletnici.

L. T.

Investicijska izgradnja v I. polletju

Iz polletnega poslovnega poročila Železarne je razvidno, da je bilo v prvih šestih mesecih letos kolavdiranih za 95.436.238 din objektov. Največjo vrednost zajemajo naprave nove aglomeracije in sicer 88.814.637 din. V obratovanje pa so bili izročeni še naslednji objekti: kontižarilna peč v hladni valjarni, naprava za proizvodnjo zaščitnega plina, pettonske žerjave v hladni valjarni — žičarni, pakirni stroj za žeblice in črpalnica hladilne vode za aglomeracijo. Del teh naprav je že kolavdiranih, ostale pa bodo obračunane v drugem polletju.

Iz sredstev amortizacije je naročenih in v delu več naprav kot so: krožne škarje za linijo rezanja, oblikovalnica profilov, transportna ureditev rude, apnenca in ostalih surovin na plavžu, stroji za žičarno in ravnalni stroj za jeklovlek.

Plan investicij finančno ni izpolnjen niti iz sredstev posojil 47. natečaja, niti iz lastnih sredstev. Vsa dela za rekonstrukcijo po 47 natečaju so zaključena in plačana začasno iz sredstev amortizacije, dokler banka ne poravnava svojih obveznosti iz letošnje tranše.

Letos je bilo predvidenih investicijskih del v vrednosti 82.142.000 din, od česar je finančno obračunanih le 13.793.121 din. Od te vsote je bilo za redne zamenjave in ostale nabave predvidenih 56.508.000 din, za novo hladno valjarno pa 25.634.000 din. Del amortizacijskih zamenjav je v teku, oprema je naročena, tako da bo do konca leta plan brez hladne valjarne verjetno izpolnjen.

(Iz polletnega poslovnega poročila Železarne)

Zbor občanov na Poljanah

V nedeljo 1. avgusta, se je letošnje praznovanje občinskega praznika in 30-letnica vstaje slovenskega in jugoslovanskih narodov zaključilo z zborom občanov na Poljanah. Kljub dopoldanskemu nestalnemu vremenu, se je na Poljanah zbralo okrog 2000 občanov, ki so kljub občasnemu dežju sledili programu.

Nekaj po deseti uri, so združeni moški pevski zbori ob spremljavi pihalnega orkestra jeseniških železarjev z Internacionalo naznanili začetek proslave. Po uvodnem pozdravu predsednika občinske konference SZDL Jesenice Bertija Bruna, je govoril podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner. Sledil je kratek program združenih moških pevskih zborov in pihalnega orkestra ter recitatorjev.

Prelet izvidniškega letala je pomenil začetek zelo uspele vaje odreda teritorialne obrambe, v kateri je sodelovala tudi četa planincev JLA. Pre-

gled nad potekom vse vaje in komentar k posameznim elementom vaje, je vsem navzočim nazorno približal pomen napada odreda teritorialne obrambe na »sovražno« kolono, ki so jo predstavljali pripadniki JLA. Tako kot na predvojnih delavskih manifestacijah, je tudi to pot pihalni orkester kar v bregu odigral svoj opoldanski koncert za razvedrilo.

Ko je že vse kazalo, da bo treba popoldanski del odpovedati, je veter razgnal oblake in naredil se je lep sončni dan. Najbrž je vztrajnost občanov in to, da so prihajali (Nadaljevanje na 14. strani)

Dopisujte v Železarja

Iskrova mama 85-letnica

Skromno in pristrčno, kot poteka njeno življenje, je praznovala 85-letnico Iskrova mama z Jesenic.

Rodila se je 20. julija 1886 v Bohinjski Bistrici kot hčerka malega posestnika. Takrat je bilo življenje kmeta težko za malega bohinskega kmetiča s sedmimi otroki pa zelo, zelo trdo.

Ana je morala od doma že v rani mladosti. Stara komaj 14 let, je najprej služila pri večjem kmetu v Bistrici, kasneje jo je pot peljala v Ljubljano in nato na Javornik, kjer se je poročila s tovarniškim delavcem. V prvi svetovni vojni je moral na fronto in ostala je z bolečino, s skrbjo zanj in dolžnostjo preživljati sebe in otroka. Po končani vojni se je vrnil, toda z boleznijo, kateri je kmalu podlegel. Spet je ostala sama, zdaj z dvema otrokoma. Vse leto ni dobila nikake pokojnine. Sebe in otroka je preživljala s šivanjem pletenin. Potem se je drugič poročila, toda tudi drugi mož je kmalu umrl.

Ko so leta 1941 okupatorji vdrl v naše kraje, se je njena družina vključila v borbo proti zavojevalcu. Starejši sin Janez, organiziran v OF, je bil izdan in 13. marca 1942 aretiran, odpeljan v Begunje, 19. aprila pa v taborišču Mathausen, kjer je bil ustreljen kot talec za takratnega ješeniškega župana Lukmana, katerega je partizansko vodstvo obsodilo na smrt zaradi delovanja z Nemci. To je bil težak udarec za mamo. Srce je krvavelo, vendar je bolečino junaško prenašala, saj je vedela, da je sin padel za novo življenje. Toda kruta usoda je ranjeno srce zadela še strašnejše. Drugega sina so Nemci vzeli na delovnem mestu v Bohinju, ga odpeljali, novačili v svojo vojsko in ni se več vrnil. Ostala je še hčerka Ančka. V začetku aprila 1944 je tudi ona odšla v partizane in z njo tudi nečak, ki je živel pri njih. Ančka je partizani na Koroškem in ves čas ni nič vedela zanj. Tudi sama je vseskozi bila vključena v aktivno delovanje, hodila je na zveze in pomagala kar je le mogla. Po osvoboditvi je šele zvedela za hčerko, ki se je srečno vrnila. Sedaj živi na Jesenicah srečna in zadovoljna s hčerko, zetom, vnuki.

Kljub visoki starosti je še vedra in čila. Trdo življenje jo je ojeklenilo. Bila je vseskozi trdnega zdravja, le gripa jo je pred dobrim letom »potlačila«, da jo sedaj bolijo noge. Vid ima še izredno dober in zelo veliko in rada bere, spremlja ves razvoj in se veseli življenja.

Ko so jo obiskali zastopniki ZVVI in ji zaželeli še dolgo življenje med svojimi dragimi, jim je zaupala, da si je vedno želela dočakati starost svoje matere, ki je živela 86 let. »Morda jih bom res« — je rekla — »saj mi je tako zelo lepo. Nikdar nisem mislila, da se mi bo kdaj tako dobro godilo. Res sem srečna.«

Zasluzila si jo! Zanješ, kar si sejala in vsi, ki te poznamo, ti želimo, da bi ti bilo lepo še dolgo vrsto let.

R-n

Naš dijak srednje tehnične šole poma- ga čez poletje urejati promet

Absolvent srednje tehnične šole pri ŽIC Aleš Simčič iz Radovljice, je velik ljubitelj planin in član gorske reševalne službe. Ker mu je po tem, ko je letos junija v Jalovcu padel 20 metrov globoko in si poškodoval nogo, zdravnik priporočil veliko hoje, si je čez počitnice izbral tale poklic. Vsak dan popoldne ga lahko vidimo, kako nič domišljavo, pa vendar primerno za miličnika, hodi ob cesti I. reda na Jesenicah. Kot zelo mlad miličnik vzbuja pozornost vseh mimoidočih. Na nekaj naših vprašanj je ljubeznivo odgovarjal:

»Letos je promet zelo gost?«

»Zelo! Letos bo menda rekord v tem pogledu pa tudi v turizmu!«

»Katerih prometnih prekrškov je največ na naši cesti?«

»Pešci zelo grešijo, ker mnogi hodijo čez cesto kjer ni zaznamovanih prehodov. Domači vozniki zelo pogosto izsiljujejo prednost na prehodih za pešce, tujci pa nepravilno parkirajo.«

»In kakšne posledice lahko nastanejo zaradi tega?«

»Pešci izpostavljajo svoja življenja, če so povzročitelji nesreče pa se lahko zgodi, da so odgovorni za veliko materialno škodo. Vozniki, ki ogrožajo pešce na prehodih, sam sebe spravljajo ob svobodo, saj mu ne uide zaporna kazen, če bi se kaj zgodilo. Nepravilno parkiranje pa duši promet!«

»Je veliko ozkih grl na Jesenicah?«

»Predvsem je to ožina pri hotelu Pošta, nato pa so priključki pomembnih stranskih cest na glavno cesto. Vozniki morajo na teh mestih, posebno pred 6. uro zjutraj, po 14. uri in od 17. do približno 19. ure precej čakati, da morejo na glavno prometno žilo!«

»Kako pa vi osebno ukrepate proti kršiteljem?«

»Če vidim, da se voznik prostorsko ne znajde, mu pomagam. Tiste, ki izsiljujejo ali očitno kršijo prometne predpise, pa moram prijaviti postaji milice.«

»Julija ste začeli in septembra končali s tem delom. Kje pa ste se naučili dolžnosti tega poklica?«

»Precej mi je dala šola, naredil pa sem tudi kratek tečaj pri milici.«

Za povedano smo se mladem miličniku Alešu zahvalili in mu zaželeli, da bi imel čim manj dela, se pravi, da bi vozniki čimbolj prav vozili, pešci pa tudi upoštevali cestnoprometne predpise.

B.

Srednješolec Aleš Simčič čez počitnice miličnik

France Kreuzer — 60-letnik

V nedeljo, 8. avgusta 1971, bo dopolnil 60 let življenja nemurni gornik in planinski slikar France Kreuzer. Že s 15. leti je postal član Planinskega društva na Jesenicah in ostal njegov član do začetka druge svetovne vojne. V tem času je bil stalni gost naših vrhov v Julijcih in Karavankah ter agilen propagator planinske ideje med mladino, saj je nekaj let pred drugo svetovno vojno ustanovil poseben odsek mladincev na Javorniku v okviru PD Jesenice. Med okupacijo je planinstvo zamrlo in jubilat se je leta 1944 pridružil borcev NOB. Po vojni se je ponovno včlanil pri PD Jesenice in takoj začel propagando za ustanovitev lastnega društva na Javorniku. Skupina 16 članov se je na njegovo pobudo v jeseni leta 1946 pridružila kot samostojni odsek Fizikurnemu društvu na Javorniku in leta 1947 ustanovila današnje Planinsko društvo Javornik — Koroška Bela. Kot ustanovni član je bil izvoljen v upravni odbor, katerega član je ostal nepretrgoma do danes. V letih 1952—1954 in leta 1958 pa je bil tudi njegov predsednik. Sedaj je načelnik propagandnega odseka društva. Bil je iniciator za gradnjo planinskih postojank, Kovinarske koče, Staničevega doma in Prešernove koče na Stolu, kjer je bil tudi član gradbenega odbora in član iniciativnega odbora za gradnjo triglavskih žičnic. Njegova zasluga je, da imajo vse planinske postojanke, ki jih upravlja naše društvo, električno ali plinsko razsvetljavo.

Gornštvo pa ni edini njegov konjiček. Že zelo mlad se je začel ukvarjati s slikarstvom, ki mu je poleg gornštva največje veselje. Po vojni je bil soustanovitelj likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Jesenice. Njegove slike in portreti visijo v mnogih javnih in zasebnih prostorih. Je avtor mnogih osnutkov za razne znake, žige in plakete ali diplome.

Za svoje vsestransko udejstvovanje in delo je prejel pohvale, priznanja in odlikovanja od kulturnih in športnih društev, trikrat pa je prejel tudi državna odlikovanja. Kljub šestim križem (enega lahko zataji) pa je France še vedno zelo uren in ga najdemo povsod, kjer je treba kaj popraviti in popraviti. Posebno zadnja leta, po upokojitvi, srečamo njegovega topolinčka na mnogih mestih sredi gorske narave, Franceta pa boste našli na jasi s čopičem in paleto v roki, na gorski turi ali pa v bližnji postojanki pri delu. In če boste potrebovali kakšne informacije ali pomoč, vam bo prav rad ustregel.

Tak je naš jubilat in prav takega želimo imeti še dolgo med seboj vsi, ki ga poznamo. Srečno — na mnoga leta.

P. D.

V
brali
nju
da je
krške
gledal
omen
pa je
nima
je bil
po ob

Pra
to 7.
Križal
kor je
nji št
bo od
stavlj
predse
ra Z
Andre
nju b
Stane
ščo na
ime I
konča
tovari
odreda

Trgo
bo v
jo nov
stolpič
no na
lo min
vini b
pisarni
vrst z
kar je
vega šc

Srečanje borcev in aktivistov na Jelovici

Občinski odbor zveze združenj borcev NOV Radovljica organizira v nedeljo, dne 8. avgusta 1971 ob 11. uri na Vodiški planini na Jelovici pri Partizanskem domu srečanje borcev in aktivistov NOV ter ostalih podpornikov NOG in ostalih občanov Gorenjske.

Srečanje je v počastitev občinskega praznika Radovljice, 30-letnice vstaje, 30-letnice Cankarjevega bataljona in 30-letnice partijske konference za Gorenjsko, na kateri je bil sprejet sklep za vstajo na Gorenjskem.

Za udeležence naše občine organiziramo prevoz z avtobusom.

Cena prevoza za obe strani je 15,00 din za osebo.

Vozni red avtobusa je:

Bolnišnica Jesenice	8,00
Zdravstveni dom	8,02
Železniška postaja	8,05
Kazina	8,07
Javornik — pod klancom	8,10
Valjarna Bela	8,12
Žirovnica — križišče	8,17

Vabimo vse občane, da se tega srečanja v čimvečjem številu udeležijo.

Avtobus bo peljal le v primeru, če bo najmanj 30 udeležencev.

Povratek z Vodiške planine predvidoma ob 16. uri.

Družbeno-politične organizacije
Jesenice

Zbor Kokrškega odreda

V zadnjem železarju smo brali o občinskem praznovanju v Trzinu. Mnenja sem, da je več bivših borcev Kokrškega odreda članek spregledalo, kar naslov sam ne omenja tega odreda. Kdor pa je članek prebral pa tudi nima točne informacije, ker je bila narejena sprememba po objavi obvestila.

Praznovanje se bo v soboto 7. 8. začelo ob 16. uri v Križah in ne ob 17. uri, kakor je bilo objavljeno v zadnji številki Železarja. Najprej bo odkritje spomenika (prestavljene), ki ga bo odkril predsednik občinskega odbora ZZB NOV Trzin tovariš Andrej Peharc. V nadaljevanju bo tovariš Janko Prezelj-Stane odkril spominsko ploščo na šoli v Križah, ki nosi ime Kokrškega odreda, po končanih slovesnostih pa bo tovariško srečanje borcev odreda.

Ob tej priliki posredujem borcem Kokrškega odreda, ki jih v naši občini ni malo, nekaj informacij:

V letošnjem letu, je bil na večstransko pobudo organiziran sekretariat Kokrškega odreda z nalogami:

— da se letos organizira zbor odreda (v počastitev 30 let vstaje),

— da razširi delovanje na širši odbor,

— da pripravi program dela za leto 1972 in

— da izdela predračun za normalno delovanje odbora in predvidi vire.

Doslej neke stalne organizacije naš odred ni imel, kar se je seveda odražalo v njegovi aktivnosti. Sedaj po vsem tem lahko upamo, da se bodo stvari obrnile na bolje, zato sledimo pozivu sekretariata »v soboto na svidenje v Križah!«

Anton Zupan

Mini papirnica

Trgovsko podjetje Tobak bo v ponedeljek odprlo svojo novo trgovino. V novem stolpiču za Čufarjevo trgovino na Playžu bo odslej imele mini — papirnico. V trgovini bodo kupci lahko dobili pisarniški material, mnogo vrst zavijalnega papirja, in kar je zdaj na začetku novega šolskega leta še posebno

pomembno, vse vrste šolskih potrebščin. Del trgovine bo namenjen tudi kozmetičnim pripomočkom, podjetje pa bo imelo v njej tudi svojo standardno prodajo blaga.

Za prebivalce Playža, ki so precej odrezani od knjigarne, bo mini papirnica nedvomno velika pridobitev. Z.

Nekaj misli ob reformi pouka matematike na osnovni šoli

V.

Kar zadeva pomoč staršev otrokom pri učenju nove matematike, je treba povedati, da želi šola v okviru vzgojno izobraževalnega procesa učence osposobiti za samostojno domače delo. Učno delo morajo učenci sami sprejeti in opraviti. Del tega bremena nalog ne morejo prevzeti niti učitelji niti starši. Učiti se mora učenec. Samo on bo moral pokazati, če je dosegel učni smoter. Vendar pa ne moremo zanikati vpliva učiteljev in staršev na njegovo učenje. Oboji imajo posredujočo vlogo med učno snovjo in učečim.

Da učitelj že po svoji dolžnosti in poklicu pomaga učencu, je razumljivo. Toda kakšne možnosti pa imajo pri matematičnem učnem procesu starši? Ali ne bi bilo bolje, da bi stali ob strani in ne hodili učitelju v zelnik? Ali pa ga lahko podpirajo pri njegovem odgovornem delu? Kaj in kako se danes v naših šolah poučuje in uči, se ne tiče samo učiteljev in učencev. Tudi starši morajo biti o vsem seznanjeni. Če starši poznajo »vozni red« učenja, potem lahko zgradimo funkcionalni komunikacijski sistem, ki pri učenju in pri poučevanju združuje vse partnerje.

Starši, ki so pripravljeni tesno sodelovati pri učenju svojih otrok, jim lahko tudi v času modernega matematičnega pouka uspešno pomagajo, vendar ne po starih receptih tradicionalnega računstva, pač pa na način, ko se

ob tem tudi sami učijo.

Spomnimo se ob tem Cankarja, ki je neke zapisal: »Mati se je od nas otrok naučila brati in pisati.«

Prvenstvena naloga staršev pa naj bi bila predvsem v spodbujanju otrok, v navajanju na red in delo, v zbujanju zaupanja in živega zanimanja za vse, kar se tiče otrokove umske rasti, njegovega učenja, skratka za vse, kar pušča v njem vtise in doživetja v šoli in izven nje.

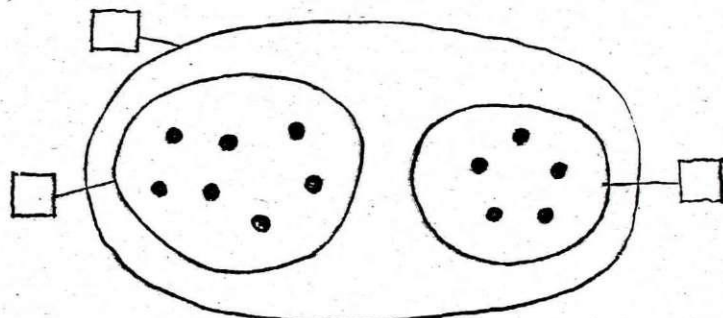
Nova matematika nikakor ni težja od stare. Pokazalo se je prav nasprotno: novo učivo je preglednejše, razumljivejše, konkretnije in logičnejše. Da bi šola pri tem uspela, pa potrebuje vse zaupanje staršev. Ti morajo le svoje razmišljanje postaviti na nove temelje in marsikaj tistega, s čimer so se sami s težavami ubadali pri učenju matematike, pozabiti, potem bo vsa stvar postala mnogo bolj enostavna.

Geslu, da je matematika preprosta, mnogi starši ne zaupajo. Kajti dosedanja praksa matematične storilnosti v šolah razblinja vsako

iluzijo o njeni enostavnosti in preprostosti. Mnogo inteligentnih ljudi še vedno živi pod vplivom duševnih pretresov, ki so jih pri matematičnem pouku doživljali v svojem otroštvu. Zanje matematika ni ničesar drugega kot smešna akrobacija števil in formul. Toda matematika se ne imenuje računstvo in višja matematika ni več skrivnost mističnih obredov. Stara matematika, ki je temeljila na dresuri, je obsojena na propad.

V naših predstavah dominira matematika še vedno kot kraljica vseh znanosti, kot nekaj, kar je večno in nespremenljivo. Dandanes je matematično področje podobno gigantskemu in nepreglednemu prostoru. Vedno znova nastajajo novi gradbeni kompleksi, adaptirajo se stare zgradbe, neprestano rastejo nova poslopja. Stare računske zgradbe za bleščajočimi fasadami so doslužile. Utrujajoči stolpci števil so medtem postali hrana velikih in malih computerjev.

Zora ČUDEN

ZDRUŽENA MNOŽICA (unija)

Šolska zaloga učbenikov

Na osnovni šoli v Mojstrani so vsi učenci ob zaključku šolskega leta 1970/71 pustili učbenike v šoli in si tako uredili šolsko zalogo učbenikov, ki bo omogočila, da staršem in učencem ne bo potrebno kupovati učbenikov.

Če računamo, da so učbeniki brez vaj in drugih priročnikov precej dragi, potem je ta akcija res pozitivna, za kar so zaslužni vsi učitelji na šoli, učenci, posebno pa starši, ki so na skupnem zboru roditeljev sklenili, da bodo akcijo realizirali. Cena učbenikov od 1. do 8. razreda je približno 819,40 ND. Vedeti pa moramo, da učenec ob začetku šolskega leta ne potrebuje samo učbenike, temveč celo vrsto drugih šolskih potrebščin. Starši morajo precej denarja odmeriti za začetek šolskega leta. Če je v družini samo

en otrok še gre, toda če jih je več, jim je veliko težje preskrbeti vse šolske potrebščine ob pravem času.

Šolska zaloga učbenikov je pozitivna iz več razlogov:

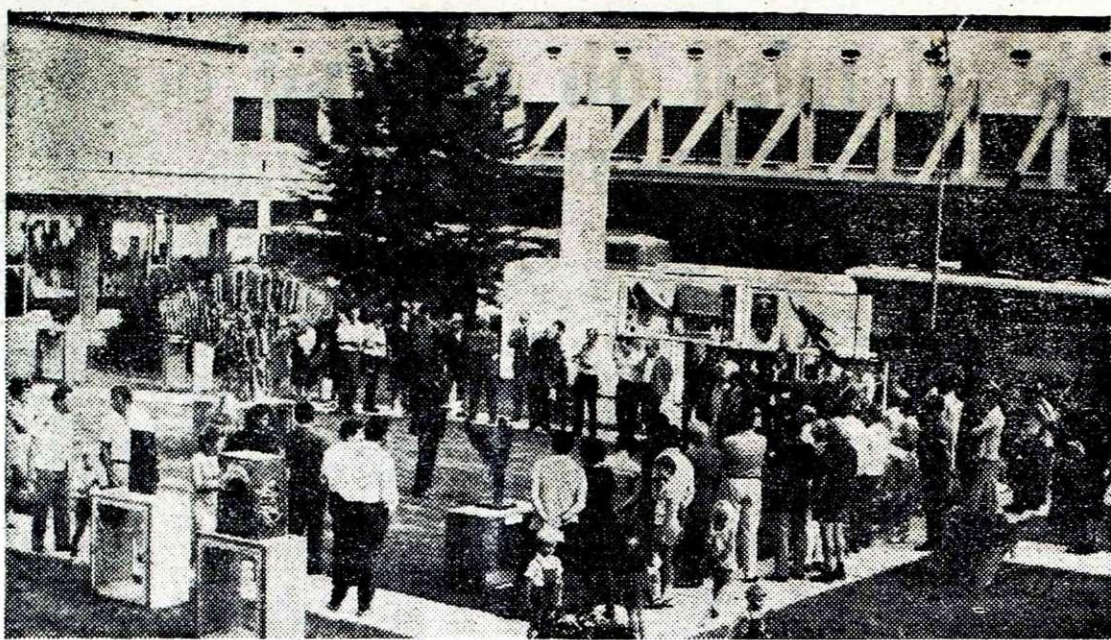
— družine, ki imajo po več šolobveznih otrok morajo ob začetku kar precej denarja dati za nabavo šolskih potrebščin. Sedaj pa bodo učenci od prvega do osmega razreda plačali samo minimalno odškodnino, učenci prvega razreda pa prejmejo nov učbenik matematike brezplačno;

— pri nekaterih učencih se ravno ob začetku šolskega leta pojavi občutek manjvrednosti, zaradi tega ker jim starši ne morejo nabaviti vseh učbenikov in drugih potrebščin zaradi slabih finančnih razmer. S šolsko zalogo učbenikov bodo vsi na

enakem, ker dobijo vsi učenci na šoli učbenike.

Ta akcija je šele prvi korak k cilju, da mlad človek, ki z veseljem vstopi v šolo, ne občuti razlike med bolj in slabše situiranimi starši. Če jo že drugače občuti, jo vsaj pri šolskih potrebščinah ne bi smel.

Ta uspela akcija je prva v jeseniški občini, toda veliko šol po Sloveniji je že pred leti uvedlo šolsko zalogo učbenikov, zato predlagam vodstvom šol, staršem in učencem, da tudi po drugih šolah v naši občini organizirajo take akcije. Če bi vse šole uredile šolsko zalogo sem prepričan, da bi bil storjen prvi korak k cilju, da bi vsi učenci v pričetku šolskega leta 1972/73 dobili brezplačne učbenike in druge šolske potrebščine s pomočjo temeljne izobraževalne skupnosti. L. M.

Otvoritev razstave SPOMENIKI REVOLUCIJE

Za občinski praznik trije imenitni kulturni dogodki

Letos smo v okviru praznika 1. avgusta in 30-letnice vstaje slovenskega in jugoslovanskega naroda zabeležili tri imenitne kulturne dogodke, ki po svoji kakovosti presegajo občinski in celo slovenski okvir. V petek, 30. julija, so bile odprte kar tri razstave in sicer: v avli občinske skupščine kolektivna slikarska razstava članov likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Cufar, na prostem ob spomeniku NOB nasproti kolo-dvora dokumentarna razstava SPOMENIKI REVOLUCIJE in v mali dvorani ter čitalnici delavskega doma na Jesenicah 15. gorenjska in 3. medklubsko razstava umetniške fotografije. O slikarski razstavi in razstavi umetniške fotografije, ki se zaradi svojega obsega in kakovosti uvršča v zvezni rang, smo več napisali že v naši zadnji številki, danes pa še nekaj več o dokumentarni razstavi SPOMENIKI REVOLUCIJE.

Na pobudo občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, je tehnični muzej Železarne ob gmotni podpori same Žele-

zarne, Jesenice — transporta, komunalnega podjetja Kovinar Jesenice, Kovinotehne Celje — poslovalnica Jesenice, SGP Sava Jesenice, Tehničnega biroja Jesenice in trgovskega podjetja Zarja Jesenice, izredno lepo in smotrno aranžiral razstavo na prostem ob spomeniku NOB. Tako je za deset dni na tem prostoru kot nalašč za take namene nastal mali umetniški park, ki je izredno primeren za trajno namestitev različnih umetniških skulptur.

Poleg foto povečav najpomembnejših spomenikov na Gorenjskem, postavljenim v spomin in opomin na zgodovinske dogodke v času narodnoosvobodilne borbe in v čast padlim borcem revolucionarjem, je na razstavi predstavljenih tudi 27 skulptur akademskega kiparja Draga Tršarja. Le-te dajejo razstavi še posebno umetniško vrednoto, saj je avtor razstavljenih plastik mojster združevanja dveh pomembnih elementov za prikaz veličine naše revolucije — množice in gmote, za kar je dobil že mnogo jugoslovan-

skih in mednarodnih priznanj in nagrad.

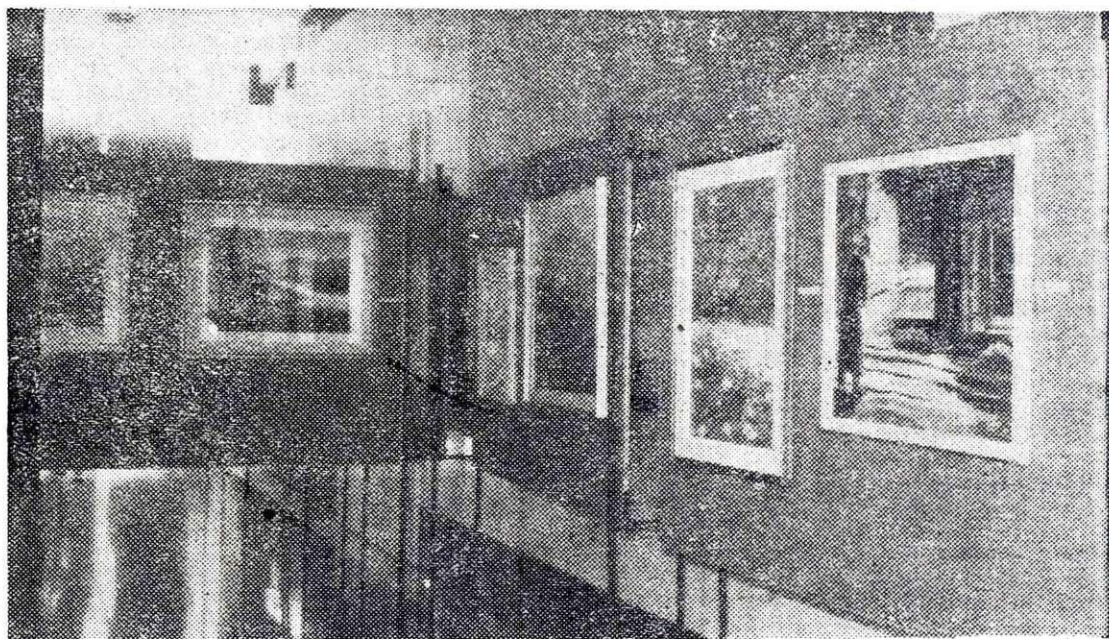
Med vsemi skulpturami največ pozornosti vzbujata

idejni osnutek in osnutek spomenika Gorenjske, ki naj bi zrasel na grebenu v Mostah v spomin moščanskim talcem, v spomin na velik delež Gorenjske v narodnoosvobodilnem boju in ljudski revoluciji ter v spomin na vse velike može doma na tem območju, ki so kakorkoli pogojevali revolucijo in sploh naš obstoj. Druga posebnost, ki jo mora imeti spomenik postavljen v velikih dimenzijah in, ki takoj vzbudi pozornost pasanta, je v oblikovnem pogledu. Z vseh zornih kotov mora učinkovati monumentalno — veličastno, hkrati pa biti prilagojen okolju, gorskemu masivu Karavank, še posebno pa silhueti Stola. Ob vsem tem je povsem razumljivo, da spomenik mora tako oblikovno, kot izpovedno ustrezati vsem tem zahtevam. Upodobljena masa v vsej svoji duhovni veličini in stremljenju v podrobnostih svoje zunanosti, bi v razdalji kakršen je spomenik namenjen, tudi učinkovala nedoločno. Zato je rešitev kiparja Tršarja v skulpturi mase izredno posrečena in oblikovno ter izpovedno izraža to kar s spomenikom želimo doseči. Razumljivo pa je, da se bodo mnenja zelo

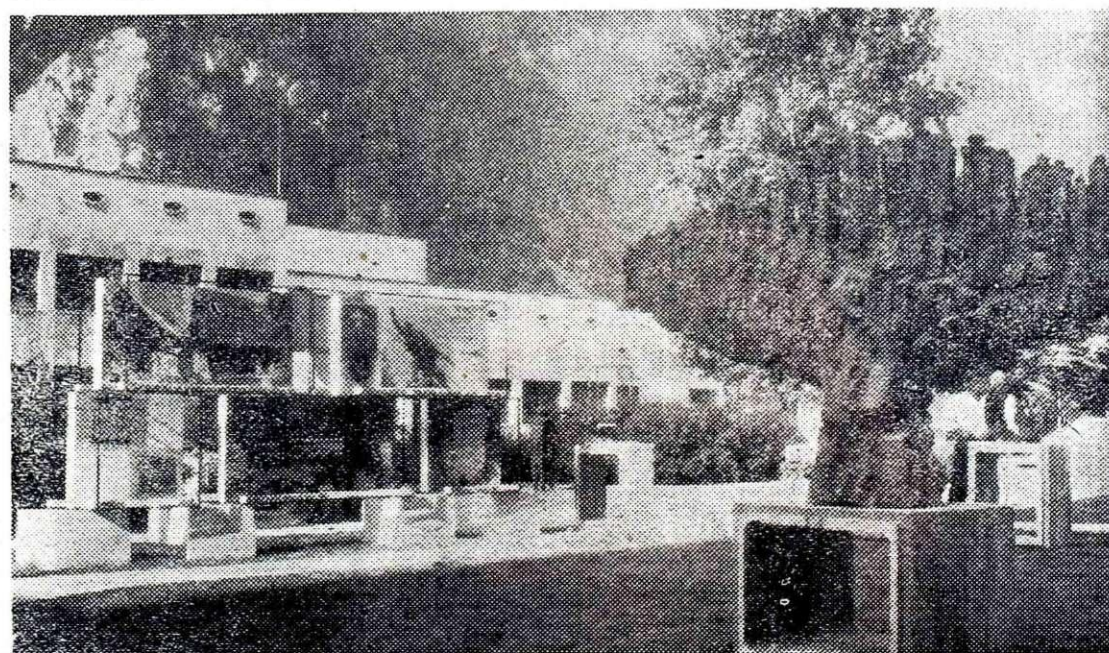
križala, kar je odvisno od naše likovno — estetske razgledanosti, pri čemer pa ne bi smeli pozabiti, da spomenik gradimo v spomin in opomin našim bodočim generacijam.

Vsekakor je razstava SPOMENIKI REVOLUCIJE izreden kulturni dogodek na Jesenicah, ki bo svoj delež prispevala tudi k našemu lastnemu likovno — estetskemu oblikovanju miselnosti in pogledov na sodobno likovno ustvarjalnost.

Ob teh pomembnih kulturnih dogodkih na Jesenicah pa se znova odpira že tolikokrat načeto vprašanje razstavnega paviljona. K stalnim likovnim razstavam, se vedno bolj pridružujejo tudi foto razstave, ki so dobile jugoslovanski obseg in izreden ugled, saj je npr. za tretje medklubsko razstavo prispele kar 1007 fotografij od 243 avtorjev iz 24 klubov. Vse to in izredno dober odziv pri domačem občinstvu ter četrstoletna tradicija kličejo po razstavnem paviljonu, ki bo na Jesenicah kot kulturnem središču gornje Gorenjske in obmejnemu mestu dal še večje možnosti kakovostnega likovno-estetskega delovanja.

Del razstavljenih slik na kolektivni slikarski razstavi članov DOLIK v avli občinske skupščine

Decno — osnutek spomenika, ki naj bi stal na grebenu v Mostah

Zbor občanov na Poljanah

(Nadaljevanje z 11. str.)
vedno novi ljudje, vplivalo tudi na vreme.

Razpoloženje je stopnjevalo še instrumentalni ansambel Jožeta Kampiča, ki je kmalu razgibal mlado in staro tako, da je bilo plesišče premajhno. Medtem pa so se moški pomerili v raznih športnih, zabavnih in rekreacijskih igrah.

Tudi v pogledu prehrane in pijače to pot moramo izreči vse priznanje gostincem, trgovcem in mesarskemu podjetju, saj je bilo vsega dovolj ob ustreznih cenah in kvaliteti.

Letošnje praznovanje občinskega praznika na Poljanah samo znova dokazuje, da naši ljudje radi praznujejo in se veselijo v naravi in da smo ob ustrezni organizaciji sposobni pripraviti tudi velike prireditve. Praznovanje na Poljanah pa je le znova odprlo vprašanje postopne izgradnje potrebnih stalnih objektov za masovna praznovanja — sanitarije, vodovod, plesišče in stojnice. Morda bomo ob 30-letnici osvoboditve vse to že lahko imeli, če bomo vsako leto nekaj od tega naredili.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

7. in 8. avgusta amer. barv. film **TUDI KONJE STRELJAJO**, v režiji Sydney Polack, v gl. vlogi Jane Fonda, ob 19. uri

9. avgusta ital.-špan.-meh. CS barvni film **ZLATI NABOJ**, v režiji Damiano Damiani, v gl. vlogi Gian-Maria Volonte, ob 19. uri

10. in 11. avgusta špan.-franc. CS barvni film **SERVANTES**, v režiji Isidora Ferry, v gl. vlogi Horst Buchholz, ob 19. uri

12. avgusta ital. CS barv. film **ČLOVEK, PONOS, MASCEVANJE**, v režiji Luigi Bazzoni, v gl. vlogi Franco Nero, ob 19. uri

13. avgusta zap. nem. film **ZAKONSKI ČETVEROKOTNIK**, v režiji Tom Perstner, v gl. vlogi Lili Palmer, ob 19. uri

14. avgusta nem.-ital.-franc. barv. film **VITEZ BURIDAN**, v režiji Francoa Leyran, v gl. vlogi Tery Tordej, ob 19. uri

Kino PLAVŽ

7. in 8. avgusta špan.-franc. CS barv. film **SERVANTES**, ob 20. uri

9. in 10. avgusta amer. barv. film **TUDI KONJE STRELJAJO**, ob 20. uri

11. avgusta ital. CS barv. film **ČLOVEK, PONOS, MASCEVANJE**, ob 20. uri

12. in 13. avgusta ital. franc. barv. film **SERAFINO**, ob 20. uri

14. avgusta meh. barv. film **MONTIZIMINO ZLATO**, ob 20. uri

Kino DOVJE

7. avgusta amer. barv. film **ŠTIRJE V NEVIHTI**

8. avgusta ital.-amer. barv. film **ČISTO PRIRODNO**

11. avgusta amer. barv. film **TUDI KONJE STRELJAJO**

14. avgusta ital.-franc. barv. film **SERAFINO**

Kino KRANJSKA GORA

7. avgusta amer. barv. film **PETORICA V AKCIJI**

8. avgusta ital.-franc. barv. film **SERAFINO**

10. avgusta ital.-špan.-meh. CS barv. film **ZLATI NABOJ**

12. avgusta špan.-franc. CS barv. film **SERVANTES**

14. avgusta amer. barv. film **TUDI KONJE STRELJAJO**

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

7. avgusta ital.-amer. barv. film **ČISTO NARAVNO**, ob 19. uri

8. avgusta ital.-špan.-meh. CS barv. film **ZLATI NABOJ**, ob 17. uri

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrojeklarne se iskreno zahvaljujem za odobreno brezplačno letovanje v počitniškem domu v Crikvenici.

Karel Markovič

8. avgusta amer. barv. film **PETORICA V AKCIJI**, ob 19. uri

11. avgusta ital.-franc. barv. film **SERAFINO**, ob 19. uri

14. avgusta špan.-franc. CS barv. film **SERVANTES**, ob 19. uri

ZAHVALA

Ob smrti drage sestre in tete

MARIJE VENGAR

se toplo zahvaljujemo za vso pomoč vsem sostanovalcem, posebno družinam Intihar, Kostić, Grvala. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Sajevcu za nego in zdravljenje pokojnice.

Hvala vsem voznikom osebnih vozil za usluge in sostanovalcem za denarno pomoč.

Hvaležni bratje in sestre in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše sestre in tete

JERCE DOLENC

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za darovano cvetje in izraze sožalja. Posebno zahvalo smo dolžni družini Sušnikovi za vsestransko pomoč. Prav tako se zahvaljujemo pevcem Društva upokojencev za žalostinke in tov. Bizjaku za poslovljne besede ob odprtem grobu. Iskrena hvala tudi dr. Sajevcu za dolgoletno zdravljenje.

Iskrena hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Žaljujoči: brata Matevž in Janez, sestra Tončka in Francka z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, sostanovalcem in sosedom se najiskreneeje zahvaljujem za poklonjene vence ter vsestransko pomoč ob smrti moje mame

JOZEFE KLINAR

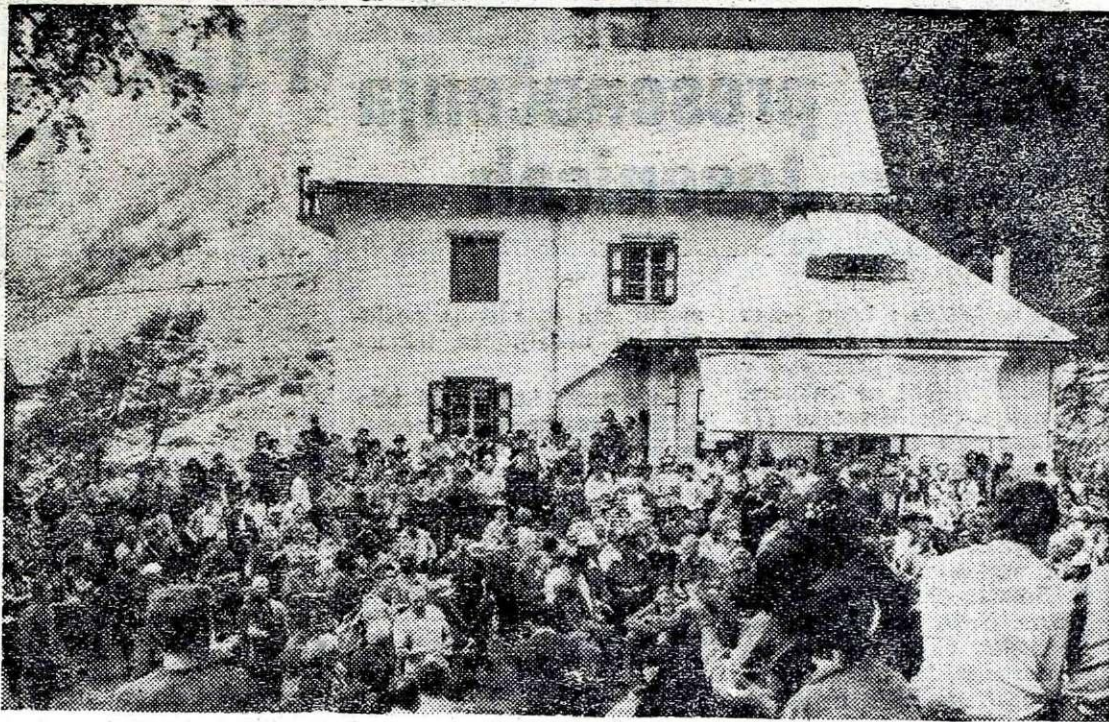
Vsem, ki ste mi izrekli sožalje in jo spremili na zadnjo pot še enkrat hvala.

Hčerka Anica z družino

OBVESTILO UPOKOJENCEM

Društvo upokojencev Jesenice obvešča člane na območju občine da je letošnje posojilo za področje občine Jesenice za adaptacijo stanovanj oziroma novogradnjo in nakup stanovanj izčrpano. Vse prošnje so zato brezpredmetne in zato prosimo ne vlagajte prošnje. Ko bodo odobrena nova sredstva bomo člane o tem obvestili.

Komisija za odobravanje sklepanja kreditnih pogodb pri društvu upokojencev Jesenice

Zbor planincev na planini Razor nad Tolminom

Jeseniški nogometaši začeli s pripravami

Ta teden so nogometaši Jesenic začeli z rednimi pripravami na novo sezono, ki se bo začela 5. septembra. Tako vodstvo kot nogometaši se zavedajo, da bodo morale biti priprave temeljite, saj se bodo v zahodni conski nogometni ligi srečali z mnogo močnejšimi enajstericami kot v gorenjski nogometni ligi v minulih štirih letih.

Trener Ljubo Radovič ima na seznamu 20 igralcev, vendar je med njimi več takih, ki delajo v turnusu in se ne morejo udeleževati vseh treningov. V okviru priprav sodi tudi turnir obmejnih občin v nogometu. Na tem turnirju nastopajo jeseniški nogometaši že od vsega začetka skupaj z nogometaši Trbiža, Bele peči iz Italije in nogometaši Kelaga iz Beljaka. Prvo tekmo v Beljaku so odigrali naši nogometaši precej oslabljeni z enajsterico Bele peči, ki je mnogo močnejša in tekmo izgubili s 7:1. V sredo pa so se pomerili nogometaši Jesenic in Trbiža za uvrstitev na tretje in četrto mesto.

V nedeljo dopoldne pa bo na igrišču Podmežakljo prijateljska nogometna tekma z enajsterico VOZILA iz Nove Gorice, ki je tudi član

ZCNL. Zanimivo je tudi to, da je žreb določil, da se bo sta že v prvem kolu prvenstva ZCNL v borbi za točke na Jesenicah prav tako srečali enajsterici VOZIL iz Nove Gorice in Jesenic.

Tekmovanje jeseniških nogometašev v ZCNL bo prav gotovo pritegnilo številne ljubitelje nogometa, da se bodo vsako drugo nedeljo v večjem številu kot doslej zbirali na nogometnem igrišču in spodbujali domače moštvo. Samo tekmovalje v ZCNL pa odpira tudi vrsto drugih vprašanj, ki jih bo moralo vodstvo NK Jesenice rešiti skupaj z upravnim odborom Športnega društva Jesenice, občinsko zvezo za telesno kulturo, delovnimi organizacijami kjer so zaposleni nogometaši in ostalimi, ki bi lahko karkoli prispevali za poživitev te športne panoge na Jesenicah.

šču in spodbujali domače moštvo. Samo tekmovalje v ZCNL pa odpira tudi vrsto drugih vprašanj, ki jih bo moralo vodstvo NK Jesenice rešiti skupaj z upravnim odborom Športnega društva Jesenice, občinsko zvezo za telesno kulturo, delovnimi organizacijami kjer so zaposleni nogometaši in ostalimi, ki bi lahko karkoli prispevali za poživitev te športne panoge na Jesenicah.

OBVESTILO

SIMPATIZERJEM IN NAVIJACEM NK HAJDUK — SPLIT

Včlanjevanje v »DRUŠTVO PRIJATELJEV HAJDUKA« bo vsak:

TOREK in PETEK od 18. do 20. ure v posebni sobi gostišča PRI ALBINCI (Ul. V. Kežarja)

Ustanovni občni zbor »DRUŠTVA PRIJATELJEV HAJDUKA« je predviden v mesecu septembru.

Vabljeni

Iniciativni odbor

Društva prijateljev Hajduka

75-letnica posoških planinskih društev

V nedeljo 1. avgusta, so na planini Razor nad Tolminom — onstran Vogla — praznovali slovenski in še prav posebno primorski planinci, 75-letnico posoških planinskih društev. Zbralo se jih je zelo veliko, gotovo jih je bilo čez petsto. Tudi z Jesenic jih je bilo precej. Med udeleženci so bili tudi dr. Marjan Breclj, predsednik Planinske zveze Jugoslavije, dr. Miha Potočnik, predsednik Planinske zveze Slovenije, zastopniki in predsedniki gorenjskih in zamejskih planinskih društev.

Zelo burno zgodovino teh

75 let planinstva na tem delu naše zemlje je orisal predsednik društva. Govorili so tudi drugi od Zveze in povedali, da bodo naklonjeni gradnji koč pri krnskih jezerih.

Tolminski pevci in pevci iz Kranja so zapeli več pesmi, med njimi tudi Gregorčičevo »Soči«. Program so poživile tudi recitacije najmlajših in plesalci folklorne skupine iz Gorij v gorenjskih narodnih nošah, s svojimi plesi.

Bil je zelo lep dan za vse udeležence.

A. K.

Velika presenečenja na Jesenicah

Na baliniščih v Logu Ivana Krivca, je bilo v soboto in nedeljo državno prvenstvo v parih. Nastopili so balinarji Slovenije (7), Hrvatske (7) in Črne gore (2) para.

Presenečenja so se začela že v soboto, ko je žreb dočlil, da v drugi skupini igrajo najmočnejši pari. To so bili: večkratni prvak Skala iz Sežane, Benčič iz Reke, katera člana sta že sedem let stalna člana državne reprezentance, ter odlični ekipi Ljubljana — Polje in Šiška iz Ljubljane.

V prvi igri sta odlična Rečana premagala ljubljansko Šiško z rezultatom 15:1. V drugi igri pa sta mlada perspektivna igralca Ljubljana — Polje premagala odlično Skalo z rezultatom 15:13. Temu je sledilo največje presenečenje, ko sta igralca Polja premagala reški par Benčič z rezultatom 15:0.

Nato je tudi Skala premagala za vstop v četrtfinale Reškega Benčiča z rezultatom 15:13. Ta dva odlična igralca, ki sta bila na papirju edina favorita za prvo

mesto, sta se morala posloviti od nadaljnjega tekmovanja.

Na ostalih igriščih ni bilo večjih presenečenj. Preseneča le uvrstitev obeh novogoriških parov v četrtfinale.

V nedeljo pa sta veliko presenečenje napravila skoraj docela nepoznana igralca Nove Gorice, ko sta v polfinalu izločila lanskega prvaka iz Pulja in se uvrstila v finale v katerem sta v zagrizeni borbi podlegla reškemu Jadranu.

Žal na tem državnem prvenstvu, ki je bilo pod pokroviteljstvom Balinarskega kluba Jesenice, ni nastopila nobena domača dvojka.

Organizacija tekmovanja je bila dobra. Žal pa je, da so nekateri domačini okoli igrišča delali razne izgrede.

Vrsini red najboljših parov za leto 1971: Jadran Reka, Nova Gorica, Pulj, Skala Sežana, Hajduk Zagreb, Ljubljana — Polje, Radovljica, Guštelj Nova Gorica, Benčič Reka, Trešnjevka Zagreb. C. K.

Zmaga jeseniškega para v Italiji

V nedeljo 1. avgusta je bil v Predilu — Italija mednarodni balinarski turnir v parih, na katerem so sodelovali tekmovalci, z Jesenic, Litostroja — Ljubljana, Železnice — Postojna, Pantebbe in domači Predil. Skupaj je nastopilo 16 parov.

Naš sodelavec Franci Benedičič, trener košarkašic in letošnji prejemnik Gregorčičeve plakete

Zmagal je par Krivec — Kozamernik pred parom iz Postojne, na 3. mesto sta se uvrstila par Cafuk — Vudrič, šele četrty je bil domači, najboljši italijanski par iz Predila. Zmaga jeseniškega para je majhna tolažba na odločitev balinarske zveze Jugoslavije, da na državnem prvenstvu, ki je bilo v soboto in nedeljo na Jesenicah, kot prireditelji niso imeli pravice postaviti tudi ene jeseniške dvojice. C. K.

ŠAH

V delavskem domu na Javorniku je v počastitev občinskega praznika šahovska sekcija DPD Svobode Javornik — Koroška Bela 29. julija priredila šahovski moštveni turnir.

Ker nekaterih moštev zaradi zadržanosti članov ni bilo, so se po daljšem čakanju Svobodaši razdelili v tri moštva: Svoboda I (Jordan V., Tomšič I., Česnik J., Rožič V.), Javornik (Berglez L., Lukek, Babovič J., Makra R.) in Jesenice (Jan Martin, Modre R., Ravnik F., Ravnik F.).

Rezultati:

Svoboda I — Javornik 1:0, Javornik — Jesenice 2:2, Jesenice — Svoboda 4:0.

POKAL MESTA JESENIC EKIPI ILIRIJE

V ponedeljek 2. avgusta je bilo v jeseniškem bazenu tekmovanje v plavanju za pokal mesta Jesenice. Kljub temu, da so morali tekmovanje zaradi nedeljskega praznovanja na Poljanah preložiti, je v celoti uspelo. Za tekmovanje se je prijavilo 115 plavalk in plavalcev iz petih slovenskih klubov: Ilirije, Kranja, Radovljice, Bleda in Jesenic. Z veliko prednostjo je zmagala ljubljanska Ilirija, ki je dobila prehodni pokal skupščine občine Jesenice. Domačini pa so ekipo osvojili drugo mesto.

Rezultati:

100 m prsno — moški: 1. Grošelj — Triglav — 1:18,9, 2. Brejc — Jesenice — 1:21,2, 3. Artiček — Radovljica — 1:23,3;

100 m hrbtno — moški: 1. Potočnik — Ilirija — 1:15,7, 2. Tolar — Jesenice — 1:23,6, 3. Trtnik — Ilirija — 1:24,8;

100 m delfin — moški: 1. Slavec — Triglav — 1:08,1, 2. Klešnik — Ilirija — 1:08,1, 3. Milovanović — Triglav — 1:13,8;

100 m crawl — moški: 1. Potočnik — 1:02,3, 2. Gartner — 1:12,7, 3. Trtnik — 1:14,6;

200 m mešano — moški: 1. Milutinović Triglav — 2:39,7, 2. Brejc — Jesenice — 2:53,8, 3. Kuhar — Ilirija — 3:18,9.

200 m crawl — ženske: 1. Zupan — Jesenice — 3:15,7, 2. Sedej — Ilirija — 3:23,9, 3. Pavliček — Jesenice — 3:41,6;

100 m prsno — ženske: 1. Pavliček — Jesenice — 1:42,0, 2. Pinova — Ilirija — 1:43,0, 3. Matjašič — Radovljica — 1:48,0;

100 m hrbtno — ženske: 1. Škerjanc — Ilirija — 1:35,8, 2. Zupan — Jesenice — 1:41,0, 3. Perharič — Ilirija — 1:46,2;

200 m mešano — ženske: 1. Dimic — Ilirija — 3:48,2, 2. Pavliček — Jesenice — 3:54,0, 3. Lumbar — Ilirija — 3:56,4;

50 m crawl — mlajše pionirke: 1. Šmon — Bled — 41,6, 2. Sedej — Ilirija — 42,5, 3. Zabjek — Ilirija — 42,7;

50 m prsno — mlajše pionirke: 1. Škerjanc — Ilirija — 47,2, 2. Kern — Ilirija — 49,3, 3. Šmon — Bled — 50,7;

50 m crawl — mlajši pionirji: 1. Andrič — Ilirija — 33,2, 2. Žmitek — Triglav — 35,0, 3. Krašovec — Ilirija — 36,3;

50 m prsno — mlajši pionirji: 1. Globočnik — Radovljica — 43,6, 2. Furlan — Triglav — 44,8, 3. Žmitek — Triglav — 47,1;

skupni vrstni red:

1. Ilirija Ljubljana 219 točk;
2. Jesenice 96 točk;
3. Radovljica 59 točk;
4. Triglav 59 točk;
5. Bled 26 točk.

Tekmovanje je bilo razdeljeno v dva dela. V dopoldanskem času so bila predtekmovanja, kjer smo videli lepe borbe tekmovalcev in tekmovalk za vstop v finale.

Finalne borbe so se začele ob 16. uri. Najprej so se tekmovalci in tekmovalke predstavili občinstvu v defileju ob zvokih jeseniškega pihalnega orkestra. Nato sta tekmovalce pozdravila predsednik PK Jesenice inž. Nemec

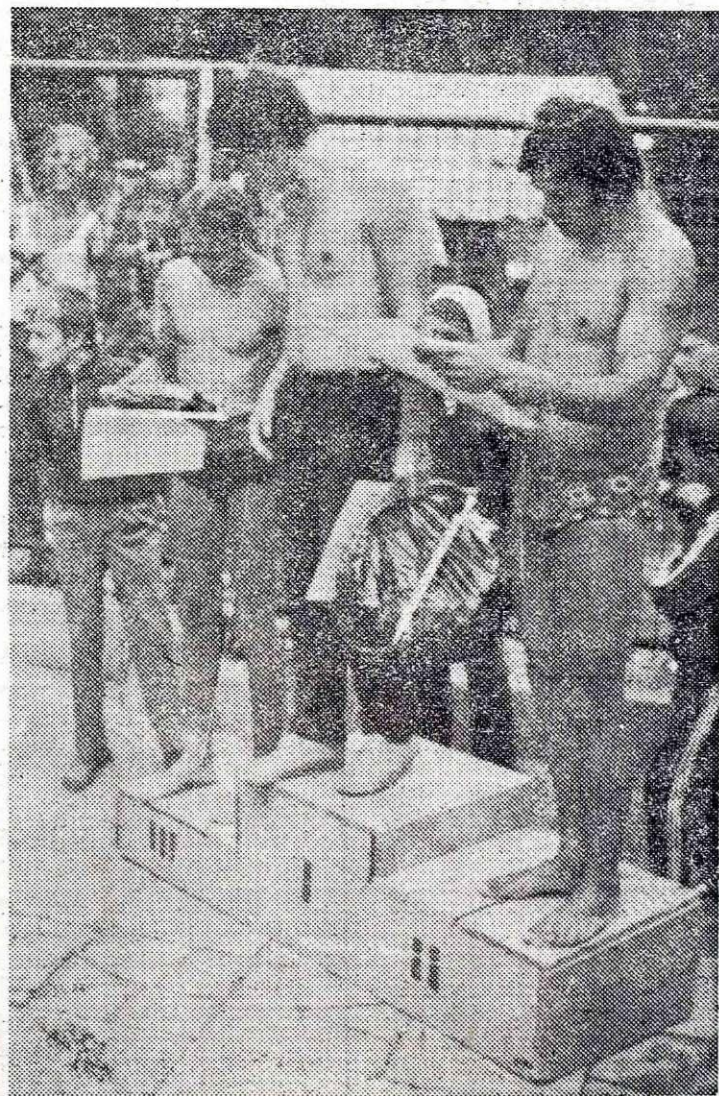
in predsednik jeseniške občine France Zvan.

Gledalci so nato uživali v lepih finalnih bojih. Prireditelj pa so popestrili člani skakalne sekcije PK Jesenice Beno Ramuš, Pavel Poljanšek in Rudi Trošt z izvedbo nekaj lepih skokov z 10 metrskega stolpa. Poleg pokala mesta Jesenice, ki ga je osvojila Ilirija, sta v trajno last prejela pokal tudi najuspešnejša tekmovalca Srečko Andrič — Ilirija za rezultat na 50 m crawl in Irena Škerjanc — Ilirija za rezultat na 50 m prsno. Najuspešnejši domači tekmovalec Niko Brejc pa je prejel prehodni pokal ObZTK, katerega je lansko leto osvojil Rado Tolar.

Tekmovanje je bilo na splošno zadovoljstvo vseh nastopajočih odlično pripravljeno. Posebno so bili navdušeni nad lepimi darili, ki so jih prejeli prvi trije v vsaki disciplini. Jeseniški tekmovalci pa so pokazali velik napredek.

Ob koncu se v imenu kluba najlepše zahvaljujem vsem, ki so prispevali, da je bilo tekmovanje tako uspešno izvedeno.

Bera

Prvi trije plavalci na 200 m mešano